

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (2160) 1991 LIEPA-JULY 16

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Teroristai ir išdavikai

Terorizmas — tarptautinis nusikaltimas, visai nežiūrint kurioje šalyje jis vykdomas, kas jį skatina ir organizuoja, kokios priežastys verčia imtis teroristinių veiksmų. Maždaug šitaip jis apibūdinamas Jungtinių tautų nutarimuose, kurie buvo būtini viešai paskelbti po nesiliaujančių pačių palestiniečių ar jų samdinių veiksmų prieš beginklius žmones.

SUGRETINANT jau kiek aprimusius arabų išpuolius su OMON'o grupių siautėjimu Lietuvoje, pastarųjų veiksmai visiškai atitinka terorizmo apibūdinimą. Nekaltų žmonių užpuolimo, gėdinimai ir žudymai, pastatų deginimai, įrangų ar aparatų gadinimai bei išvogimai, įžūliai ir laukiniškai atliekami, toli gražu nepriklauso nei kariuomenės strategijai ar metodams, nei policijos, kurios uždaviniai yra saugoti įstatymus ir kovoti su nusikaltėliais. OMON'o daliniai — naujieji sovietiniai teroristai, apie kurių išpuolius niekada „nežino“ Kremliaus viršūnės, nusiplaunantys rankas ir prisimerkiantys, kai terorizmo veiksmai atliekami. Tai naujas būdas vilkui lįsti į avinėlio kailį. Tai taktika, mėginanti stabdyti laisvėjančią Lietuvą, sukelti baimę bei nepasitikėjimą vyriausybe, tuo užsimojus ardyti gyventojų vienybę. Nėra abejonės, kad tu sovietinių teroristų užnugaryje stovi burokevičiai, jermalavičiai, naudžiūnai. Asmeninė jų padėtis iš tikrųjų apgailėtina. Jau net kai kurie Maskvos didžiūnai nusiuka nuo komunistų partijos. Net Gorbačioviui rimtai siūloma iš partijos trauktis, norint žmonėse išgyti didesnio pasitikėjimo. O Vilniuje grupelė raudonų kolarantų dar vis bando laikytis skęstančiame laive, per „Tarybų Lietuvą“ ir visomis kitomis priemonėmis skleidami partinėse mokyklose išmokus šūkius, pranašaudami ekonominę katastrofą, kuri iš tikrųjų daugiausia tik juos viešus palies, praradus per eilę metų turėtas privilegijas.

IŠDAVIKAS visada baisesnis už okupantą-atėjęną. Jis tampa tragišku samdiniu, besirūpinančiu tik savo asmenine gerove, dėl kurios, jeigu reikia, galima galvą kirsti broliui ar kaimynui. Ir šaltoje logikoje tai įeina į gerai atliekamų pareigų sritį. Dar taip neseniai šitoks išdavikiškumas šeimose, mokyklose, draugų rateliuose ir pagaliau visoje tautoje buvo laikomas komunistiniu „didvyriškumu“, užtikrinančiu Maskvos paglostymą, o svarbiausia — specialią padėtį visuomenėje. Likusi Maskvai ištikima komunistų grupelė pabrėžia savo ideologinį pastovumą ir išdavikais vadina A. Brazausko pasekėjus, užsimojusius dirbti savarankiškai ir tik savos valstybės ribose. Mūsų atveju betgi šitame istorinių permainų laikotarpyje išdavikiškumo klausimas nėra paimus. Tauta teisėtą būdą, net Kremlui prieštarauti nebegalinti, pareiškė savo valią, nustatančią aiškias pozicijas, kurių grovimas tampa išdavyste. Tai supranta visas pasaulis, tikriausiai ir „draugas“ Burokevičius, vis dėlto norintis dar ir toliau tarnauti svetimiems, Lenino ideologine skraiste prisidengęs dar vis mėgina gelbėti per eilę metų sukurtą asmeninę gerovę. Kiršinti gimtojo krašto gyventojus, ardyti vienybę, talkon kviesti teroristinius dalinius, įtūžusiai šūkauti prieš Lietuvos vyriausybę — tai ne kas kita, kaip ranką atkišus iš kaizerio dar tikėtis 30 sidabrinių... Nors tiek, nes nieko kito nebėlieka. Ir skubėti, kol Gorbačiovas raudonosios vėliavos dar nepakeitė baltąja. Kartuvių išdavikams šiandien niekas nestato. Baisėnės bausmė — vaikščioti gyvam su pasikorusia sąžine. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Vadai beisbolo stadione

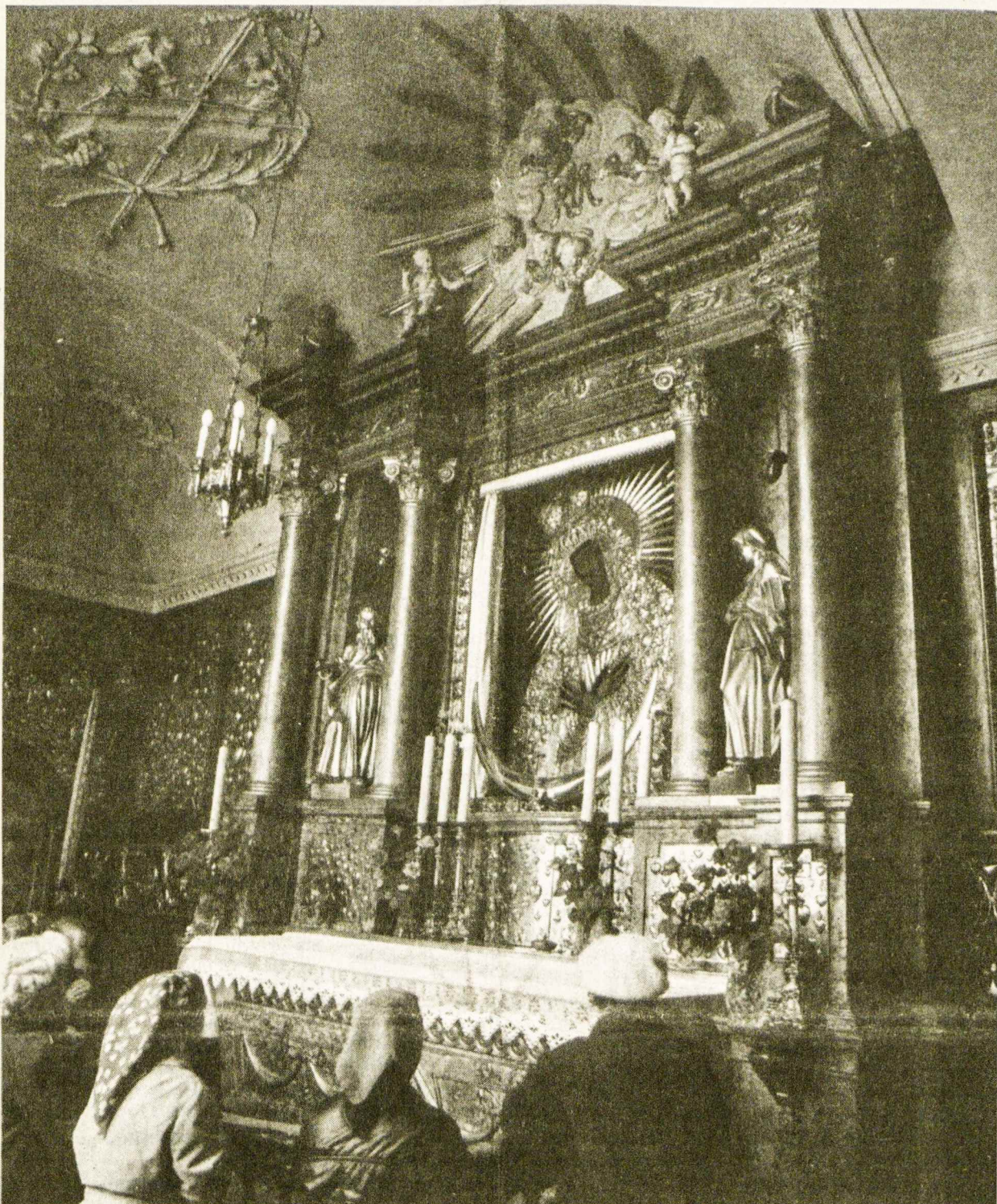
Toronto „SkyDome“ beisbolo stadione susitiko Kanados ministras pirm. B. Mulroney ir iš Vašingtono atskridęs JAV prezidentas G. Bushas. Trumpam susitikimui įjėdų pasirinko liepos 9 d. jau šešiasdešimt antarą kartą surengtas metinės beisbolo žvaigždžių rungtynės tarp dviejų pagrindinių lygų rinkinių — „American League“ ir „National League“. Šias tradicines rungtynes, sutelkusias net 52.383 žiūrovus atidengiamą ir uždengiamą stogą turinčiame „SkyDome“ stadione, laimėjo „American League“ rinktinė 4:2 rezultatu.

Iš tikrųjų abiem vadams rūpėjo ne beisbolas, bet už jį svarbesni politiniai reikalai. Valandą trukusiam pokalbiui pagrindinis dėmesys teko Londone liepos 17 d. įvykstanti ekonominei vadų konferencijai, kurioje įsijungia septynios ekonomiškai stipriausios pasaulio valstybės — JAV, Kanada, Japonija, Britanija, Vokietija, Prancūzija ir Italija. Ši kartą konferencijon atvyks ir pagalbos maldaujantis Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbačiovas. Spaudos konferencijoje nuskambėjo prezidento G. Busho ir ministro pirm. B. Mulroney pažadas ekonominei paramai Sovietų Sąjungai gerų pinigų nemainyti į blogus.

Skirtingos buvo vadų nuomonės politikoje su P. Afrikos respublika. Prez. G. Bushas norėjo atšaukti ir grįžęs Vašingtonan atšauktė ekonomines sankcijas, teigdamas, kad P. Afrikos vyriausybė jau atsisakė baltiesiems rasistams tarnavusių įstatymų. Ministras pirm. B. Mulroney norėjo tęsti sankcijas, nors dėl jų labiausiai nukentėjusios gyventojų daugumą turintys negrai.

Rūpestį vadų susitikimo planuotojams buvo atnešę jo išvokarėse paskelbti Gallupo instituto viešosios nuomonės tyrimo rezultatai, labai nepalankūs Kanados ministeriui pirm. B. Mulroney. Net 68% apklaustų kanadiečių pasisakė už jo pasitraukimą iš Kanados ministro pirm. B. Mulroney ontario provincijoje yra pasiekęs 80%, Atlanto provincijoje — 65%, Kvebeke — 54%, prerijų provincijose — 74%, Britų Kolumbijoje — 56%.

Buvo pradėta nuogastauti galimų neapykantos proveržių prieš ministrą pirm. B. Mulroney, kai jis su prezidentu G. Bushu atvyks į „SkyDome“ stadioną. (Nukelta į 9-tą psl.)

Varšuvoje lenkų kalba išleistas vertingas veikalas „Aušros Vartai Vilniuje“ su šia viršelio nuotrauka. Straipsnis apie šį leidinį — sekančiame „TŽ“ numeryje

PRANCŪZIJOS SPAUDOJE

Baltijos valstybės politiniuose vėjuose

Diplomatinė baltiečių ir sovietų kova Europos taryboje • Lietuvai skirtas vakaras prancūzų šventėje • Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio pareiškimai prancūzams

Dienraštis „Libération“ 1991. VI. 28 išspausdino savo korespondento M. Sousse pranešimą iš Suomijos Helsinkio, kur įvyko Europos tarybos parlamentinės komisijos nenarių reikalams posėdis. Jame dalyvavo 25 Europos valstybių delegacijos, neišskiriant ir Sov. Sąjungos, kuri turi teisę dalyvauti Europos valstybių parlamente Strasburge kaip kvietinė viešnia.

Minėtame posėdyje dalyvauti buvo pakviesti ir Baltijos valstybių parlamentų pirmininkai. Jau pačioje posėdžio pradžioje įvyko susikirtimas tarp sovietinės delegacijos ir baltiečių atstovų. Sovietinės delegacijos vadovas A. Elisejevas pasisakė prieš baltiečių atstovų dalyvavimą posėdyje. Dar prieš posėdį buvo daromas stiprus spaudimas Europos tarybai per Sov. Sąjungos ambasadą Paryžiuje — buvo protestuojama prieš pastangas įtraukti sovietų atstovus į diskusijas Baltijos respublikų klausimu bei bandymą perkelti jį į tarptautinę plotmę. Dėl to sovietams buvo labai nemalonūs Estijos aukšč. tarybos pirmininko A. Ruutelo pareiškimas: „Baltijos valstybių klausimas yra tarptautinė problema, nors Sov. Sąjunga ją laiko vidaus reikalu“. Sov. Sąjungos atstovas protestavo prieš tokį pareiškimą kaip nepriimtą ir grąsino nedalyvauti posėdžiuose esant baltiečių atstovams.

Išikišo posėdžiui pirmininkaujantis švedas A. Bjoerck: „Ne 25 valstybės narės privalo taikytis prie Sov. Sąjungos reikalavimų, o ši pastaroji turi derintis prie demokratinės šios organizacijos struktūros. Nusileisti reikėtų pasirašyti sau mirties sprendimą“. Sovietinės delegacijos pirmininkas A. Elisejevas, matydamas, kad posėdžio dalyvių simpatijos ne jo pusėje, vengdamas prarasti savo poziciją Europos taryboje, pasiūlė Baltijos valstybių klausimą svarstyti prie uždary durų. Pasiūlymą parėmė Suomijos delegacija, prisidėjo taipgi kitos valstybės, ir pasiūlymas buvo priimtas.

Kurčiųjų dialogas

Nors minėtasis klausimas buvo svarstomas neviešai, spaudos žmonės greitai sužinojo tų svarstymų eigą. Pasak jų, tai buvo kurčiųjų dialogas. Sovietietai kartojo savo tezę: Baltijos valstybės yra Sov. Sąjungos dalis; jos gali pasitraukti iš Sąjungos tik referendumo keliu, pasisakius dviem trečdaliu už pasitraukimą; iki šiol tai nebuvo padaryta. Baltiečių atstovai įrodinėjo, kad tokie referendumai jau buvo, kad Sov. Sąjunga yra okupacinė jėga.

Baigiant svarstymas Latvijos aukšč. tarybos pirm. A. Gorbunovs pareiškė: „Mūsų tikslas — tapti Europos tarybos nariais, nors to ir neįmanoma pasiekti iš karto“.

Šis pareiškimas kiek išgąsdino posėdžio dalyvius. Jie prisiminė, kad to siekia ne tik Baltijos valstybės, bet ir Kroatija su Slovėnija. Pastaroji jau prieš metus bandė įkelti koją Europos tarybon, o šiemet ir vėl pasibeldė į jos duris. Dėl to posėdžio dalyviai,

nors ir simpatizuodami baltiečiams, nutarė neduoti jiems specialiai kviečiamų svečių teisių, nes „pozityvus sprendimas sudarytų problemą su kitomis Sov. Sąjungos respublikomis bei Vidurio ir Rytų Europos šalimis“.

Pasak „Libération“ korespondento, toks nutarimas patiko Sov. Sąjungai. Baltiečiai esą laimėjo tai, kad prieš sovietų valią galėjo išeiti į tarptautinę plotmę ir atkreipti vakariečių dėmesį į konfliktinę būklę toje Europos dalyje.

„Lietuva — Vendee: ta pati kova“

Dienraštis „Le Figaro“ 1991. VI. 24 įsidėjo platoką reportažą apie didesnio masto renginį Le Puy-du-Fou vietovėje, kur buvo suorganizuotas spektaklis praeitųjų vendiečių laimėjimo kovai paminėti. Kadangi joje laimėjo tradicinės patriotinės vertybės, primenančios dabartinę Lietuvos kovą, minėtas dienraštis davė atitinkamą antraštę straipsniui: „Lietuva — Vendee: ta pati kova“.

Į tą renginį buvo pakviestas ir Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis su žmona Gražina. Rengėjų atstovas — Prancūzijos parlamento narys Philippe de Villiers pristatė dalyvaujančią miniai V. Landsbergį kaip valstybės šėlą, didvyrį, įėjusį istorijon.

Spaudos konferencijoje V. Landsbergis, kalbėdamas apie matytą vendiečių spektaklį, priminė Lietuvos kovą: „Šioje kovoje mes remia žmones, kurie gina garbės, teisės ir teisingumo vertybes. Aš žinau, kad Vendėjoje tokių žmonių“ (Nukelta į 2-ą psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Apie žydų tautžudystę

Prieš 50 metų nacių nužudyties žydų žmonėms Paneriuose atidengiant paminklą, LIC pranešimu, Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pasakė prasmingą kalbą. Atidengime dalyvavo 120 svečių iš Izraelio, tarp jų 7 parlamento nariai, vadovaujanti parlamento pirmininko Dov Šilansko.

Kalbos pradžioje G. Vagnorius priminė Senojo Testamento žodžius — Dievas išgirdo Izraelio žmonių aimaną, prisiminė sudarytą sandorą su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu, pažvelgė į Izraelio vaikus ir pradėjo jais rūpintis. Didelė šventraščio išmintis ir žydų tautos istorija, sakė ministras pirmininkas, prasingai kalba ir šiems laikams. Žydai kiekvieną istorijos smūgį išgyveno su nepalaužiamą valia ir nesvyruojančiu tvirtumu. Tas teigimas tinka ir prieš 50 metų Lietuvos įvykiams, kuriuos tenka pergyventi su giliu skausmu.

Lietuvos žmonės, kurie pergyveno Stalino žiaurų siautėjimą, gali giliai suprasti žydų tautos fizinį ir dvasinį skausmą. Sveiko proto žmogus negali įsivaizduoti, kad asmuo, kuris save laiko žmogumi, galėtų pakelti kruviną ranką ne tik prieš vyrus, bet dešimtis tūkstančių vaikų, moterų ir senelių. Ne vien naciams, bet ir kitų tautybių žmonėms, susitepusiems nekaltu žydų krauju, negalima atleisti.

Vos paskelbus Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, ryšium su žydų naikinimu Hitlerio okupuotoje Lietuvoje, 1990 m. gegužės 8 d. Aukščiausioji taryba paskelbė, kad nebus toleruojamas joks antisemitinis pasireiškimas Lietuvoje. Lietuva ir dabar tvirtai skelbia, kad niekad ir niekad negali pasikartoti nežmoniški praieities įvykiai.

Lietuviai išgyvena didelę gėdą, kad iš jų tarpo atsirado atskalūnų, kurie, praradę orumą ir bet kokį žmoniškumą, pakėlė ginklą prieš taikings žydų tautos žmones. Ministras pirmininkas už tuos savo tautiečius, kurių veiksmai metė blogio šešėlį visai lietuvių tautai, atsiprašė.

Tačiau lietuvius kunigas, kuris išdrįso gelbėti žydų vaikus, paprastas kaimietis, kuris padavė juodos lietuviškos duonos rieškė nelaimingajam, gyvas bendradarbiavimas tarp lietuvių, žydų ir kitų tautybių, iškeliant Sąjūdžio vėliavą visų tėvynėje — Lietuvoje, liudija, kad grupė kriminalistiškai negali apspręsti tautos orumą, nei pakeisti jos sąžinę bei padorumą.

Atgimus Lietuvai, iškyla nauja žydų ir lietuvių sugyvenimo bei bendradarbiavimo epocha. Tai liudija Lietuvos žydų kultūros draugijos įsteigimas. Draugija, remiama vyriausybės, jau yra įvykdžiusi rimtų

ir konkrečių užmojų. Lietuvos vyriausybė remia visas pozityvias žydų pastangas. Rūpinis, kad miestuose ir miesteliuose būtų prižiūrimos žydų kapinės, tinkamai užlaikomi paminklai.

G. Vagnorius baigė kalbą, primindamas, kad abi tautos, gyvenusios ilgus laikus kartu, pergyvena gedulą ir viltį. Nereikia užmiršti — ir juodžiausias gedulas atneša vilties šviesa.

Panevėžio kunigų pareiškimas

Panevėžio miesto savivaldybė yra pasiryžusi įsteigti savo mieste aukštąjį mokyklą, globojamą menonitų sekos. Numatytos patalpos ir iš miesto biudžeto paskirta 500,000 rublių. Atsiranda mecenatas iš Amerikos, kuris siūlo didelę paramą. Tam pritaria ir Lietuvos švietimo ministerijos pareigūnai. Miesto burmistras pavaduotojas, kaip rašo „Panevėžio balsas“ birželio 8 d. laidoje, Saulius Varnas lankosi Šiaurės Amerikoje ir susitinka su atitinkamais asmenimis bei institucijomis Panevėžio aukščiausios mokyklos (college) reikalais.

Panevėžio katalikai kunigai parašė Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkui pareiškimą, pasiūsdami nuorašus švietimo ir kultūros ministeriui bei Panevėžio burmistrui. Pareiškime primenama — kam reikalinga sektantiška aukštoji mokykla Panevėžyje, kai čia nėra tos sekos išpažinėjų. Valdžios pareigūnų pareiga vykdyti visuomenės, o ne atskirų asmenų valią. Kodėl neatsiklausti Panevėžio žmonių nuomonės? Šiais ekumenizmo laikais nesuprantama, sakoma pareiškime, kad krikščioniškos religijos atstovai nesitaria su vyraujančios religijos — Katalikų Bendrijos vadovybe Lietuvoje.

Per 50 metų Lietuvos žmonės buvo kurstomi ir skaldomi. Panevėžio katalikai kunigai įsektantiškos mokyklos steigimą žiūri kaip į sąmoningą tautos skaldymą, tik kitomis priemonėmis, susižavint siūlomais doleriais. Pareiškime prašoma, kad Aukščiausioji taryba atkreiptų į tai dėmesį.

1991 m. balandžio 4-7 d.d. Vatikane vykusioje ketvintoje konsistorijoje, kur dalyvavo 112 kardinolų, buvo atkreiptas dėmesys, kad sparčiai plisdamos sekos įneša didelę sumaištį visuomenėje. Tai ką kalbėti apie lietuvių visuomenę, pažymima pareiškime, kur tik pradėta mokyti demokratijos ir kur tiek daug dvasiškai pasimetusių žmonių.

Pareiškimą pasirašė 13 Panevėžio kunigų, tarp jų Panevėžio vyskupijos generalvikaras prel. K. Dulkyns, kurios kancleris mons. J. Juodelis, Panevėžio katedros klebonas mons. J. Antanavičius.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Teroristai ir išdavikai

Išdavikas yra baisesnis už okupantą-atėjęną

Baltijos valstybės politiniuose vėjuose

Diplomatinė baltiečių ir sovietų kova Europos taryboje

Nepaprastai įdomi atodanga

Lietuvoje veikė slapta kun. Antano Strazdelio universitetas

Patarimai Vilniaus universitetui

Lenkijos-Lietuvos draugijos patarimai Vilniaus universiteto rektoriui

Žodis iš kitos pusės

Rašo dr. A. Gefenas, buvęs Izraelio ambasadorius

Saulės, vėjo ir vandens receptai

Dr. Vytauto Meškono patarimai

Latvių kultūros šventė

Dainų, tautinių šokių šventė ir 40 kitų renginių

„Tankėjanti šviesa“

Naujoji Tomo Venclovos poezijų knyga

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.), oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS Prancūzijoje sveikina su parlamentaru PHILIPPE DE VILLIERS. Kairėje – GRAZINA LANDSBERGIENE

Baltijos valstybės politiniuose...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

yra daug." O minėtasis parlamentaras Ph. de Villiers tarė apie V. Landsbergį: "Jūs esate simbolis Rytų pergalės, kuri nėra nei karinė, nei politinė, o moralinė. Jūs mums parodote, kad pasauliui vadovauja ne politinės, o dvasinės jėgos."

Dienraščio korespondentas, pamirėjęs, kad renginyje dalyvauja ir Vilniaus mergaičių choras, cituoja šį V. Landsbergio pareiškimą: "Antrasis pasaulinis karas Prancūzijoje truko penkerius metus. Pas mus jis dar nėra pasibaigęs nė po 50 metų — tebeina ir dabar..." Savo pareiškimą V. Landsbergis baigė linkėjimu, "kad valstybės, kaip Prancūzija, Anglija, Jungtinės Amerikos Valstybės, pasektų Islandiją" ir tuo būdu padėtų Lietuvai.

Pabaigoje Ph. de Villiers vietos savivaldybės ir organizacijų vardu įteikė V. Landsbergiui du čekius, pareiškdamas: "Jeigu ir kiti vienetai prisidės prie šios mūsų paramos, galbūt galėsime įgyvendinti savo svajonę atidaryti diplomatinę atstovybę Paryžiuje".

Pokalbis su "Figaro"

Dienraštis "Le Figaro" 1991. VI. 27 išspausdino pokalbį su Lietuvos prezidentu V. Landsbergiu. Jame pastarasis kalbėjo apie savo santykius su Europos politikais. Jie esą visi sako, kad Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas nėra problema — ją betgi reikia spręsti derybomis su Maskva. Deja, patarimas prieštaringas, nes Maskva nekalba.

I klausimą, ko jis tikisi iš vakariečių, V. L. atsakė pageidavimu, būtent, kad vakariečiai Baltijos valstybių problemą keltų tarptautinėje plotmėje ir tuo būdu skatintų Sov. Sąjungą pasitraukti iš Pabaltijo.

"Le Figaro" korespondentas, jausdamas V. L. nusivylimą vakariečių laikysena, paklausė: "Ar nesate nusivylęs savo susitikimų rezultatais Prancūzijoje?" V. L. atsakė:

"Nesu nusivylęs, nes dalykai palengva juda. Tai mūsų kasdieninis uždavinys skatinti vakariečius domėtis Lietuvos tikrove. Reikia, kad visi Europos politikai matytų tankus, apsupančius televizijos pastatą Vilniuje, sovietinės vidaus reikalų ministerijos karinių dalinių sudegintus pastatus, ligonines, kuriose guli sužeistieji..."

Kalbėdamas apie vakariečių pagalbą Lietuvai, V. L. aiškino, kad toji pagalba galėtų būti politinė ir karinė. Šiuo metu esanti labiausiai reikalinga tarptautinė politinė pagalba, teikianti apsaugą prieš karinius sovietų kėslus. Ta tema esą buvo kalbėta ir su Prancūzijos prezidentu F. Mitterandu, kuris pažadėjęs tuo reikalu tartis su Britanijos ir Vokietijos premjerai.

Okupuotos pasiuntinybės

Kai Sov. Sąjunga okupavo Baltijos valstybes 1940 m., užėmė ir jų pasiuntinybes Paryžiuje. Estijos pasiuntinybės rūmai buvo nugriauti ir ant tos patios vietos pastatyti nauji. Juose dabar gyvena sovietiniai diplomatai. Latvijos pasiuntinybėje įsikūrė Sov. Sąjungos ambasada. Lietuvos pasiuntinybės rūmuose (4, boulevard Malesherb) viešpatuoja sovietinė spaudos agentūra "Novosti".

Pasak "Liberation" 1991. VI. 27, Lietuvos vyriausybės, pasakbusi krašto nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d., reikalauja grąžinti jos okupuotą pasiuntinybę teisėtam savininkui. Tuo reikalu per prancūzų advokatus esą kreiptasi į teismą. Byla esanti jau eigoje.

Iš to fakto ir kitų ženklų "Liberation" daro išvadą, kad palankumas Baltijos valstybėms politiniuose Prancūzijos sluoksniuose didėja. Jei seniau baltiečių politikai, besilankantys Paryžiuje, buvo laikomi nepageidaujamais drumstėjais, tai dabar nuotai kos jau žymiai palankesnės. G.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebūs nė Tėvynės laisvos.

Nepaprastai įdomi atodanga

Sovietinės okupacijos metais Lietuvoje veikė slapta kun. Antano Strazdelio universitetas, kuriam vadovavo dr. Viktoras Kutorga

VYTAUTAS A. JONYNAS

Kas yra bent kiek domėjęsis šio amžiaus Lenkijos istorija II D. karo ir pokario laikotarpyje, negalės nepripažinti, kad šios tautos aukos ant Molocho aukuro buvo milžiniškos. Nėra jokio pertempimo pavadinti veikalus apie tą praeitį *The Forgotten Holocaust* (Richard C. Lukas) vardu, nors kai kam iki šiol dar norisi teigti, kad "lenkam taip ir reikėję", kad tai atpildas už jų antisemitinius ar lietuvių ūdymo (visokių Želigovskių, Jalbzykovskių, Bocianskių) darbelius.

Ne, nėra jokių abejonių, kad genocidas ten buvo vykdomas abiejų okupantų pasibaisėtinu mastu, kad giltinės švaistytasi plačiais pradaliais, ypač šviesuomenės tarpe.

Bet būta ir pasipriešinimo. Kartais ūmaus, jausmingo, neapgalvoto. Argi lenkai nėra ekscentriškai, pakaitintų jausmų savižudžiai? Kiek kartų teko mums klausytis apie jų kavaleriją, puolančią su kardais ir "džidom" Wehrmachto tankus? (Dabar aiškinama, kad to kio įvykio visai nebūta, kad tariamą dokumentinį įrodymą surežisavę ir nufilmavę Reicho propagandos darbuotojai).

Sunku būtų užginėti, kad lenkų prigimtis emocinga, net sentimentali, kad garbės ("unaro") pajauta ir nacionalizmas yra giliai įleidę tauton šaknis. Bet nacionalizmas ar patriotizmas nebūtinai yra degradacijos požymis, kaip aiškina kai kurie amerikietiško raugo intelektualai. Mažų tautų išlikimui patriotizmas būtinai.

Yra V. Mykolaičio-Putino *Sukilėliuose*, romane išleistame 1957 m. (įkvėpusiame J. Juzeliūno opera, niekad neįvydusią rampos šviesos) vienas sakiny, kuris man ilgą laiką atrodė išsakantis tokios mirties verpetan įsuktos tautos dilemą: *Tauta turi būti priaugusi ne tik nepriklausomybei, bet ir vergovėi. Tada ji bus pribrėndusi ir amžinybei.*

O kaip Lietuvoje?

Skaitytą apie lenkų pasipriešinimą kultūrinei tautųdystei, apie jų pogrindį, skrajojantį universitetu, apie pasigėrėtinai išvystytą savilaidą, ne kartą mintys kryo į Lietuvą. Ypač nuo to laiko, kai Lenkijoj atsirado santarvė tarp inteligentijos ir darbininkijos, kai atsirado "Solidarnosc". Labai širdis troško tada išgirsti, kad ir mūsų žemėje kalbėjasi naujų visuomenės sąrangų dailiai, kad būtų bandoma išnaudoti okupantų neapdairumą tautos vėniavimo ir užgrūdinimo labui.

Deja, tie lūkesčiai nesipildė. Nieko konkretnesnio, išskyrus oficialią savigyrą, nesigirdėjo. Atklystančios iš ten žinios skelbė puikiai išvystytą vaizbūnybę, aukšto lygio priverstinį vagiavimą ir įsisavintą epikūrizmą, sugebėjimus "džiaugtis ta diena". Tą "good time" (taip artimą išeiviams), patvirtindavo ypač įvairūs šmižinėtojai, turistaudami abiem kryptim.

Faktiškai vien tik Tomo Venclovos laiške Czesław'ui Milosz'ui, išspausdintame 1979 m. *Metmenų* 38 nr., būta realios padėties nušvietimo:

"Lietuvių inteligentijoje vyrauja bejėgiškumo jausmas ir visiška demoralizacija. Neįsivaizduojų Lietuvos TSR mokslių akademijos nario, kuris pasisektų Sacharovu, nors be abejonės esama tokių, kurie juo dvasioje žavi. Beje, čia paranku teisintis: Sacharovas yra rusų reikalas, Lietuva yra okupuota šalis, turinti savo problemų ir viską privalo aukoti, idant būtų išgelbėta lietuvių kalba ir kultūra, atseit, reikia tupėti ramiai. Tik nežinia, ar tuo būdu išgelbėta kultūra bus ko nors verta".

Ir vėliau, iki pat 1990 m. T. Venclova sąžiningai perspėdavo išeiviją nepervertinti tautos kamieno sveikatingumo bei idealizmo net ir tautai pasiskelbus nepriklausoma. Kai jam teko padaryti savotišką jos rezistencijos apyskaitą, jis nepabūgo tiesesnio žodžio: "Nedera gautis iliuzijomis. Prisitaikyti ir net atviryti kolarbantų Lietuvoje buvo nei kiek ne mažiau, negu sakysime, nacių okupuotoje Prancūzijoje, kitaip sakant, dauguma.

... Veidmainystė, servilizmas, apgailėtinas sumaterialėjimas tebebuvo įsisunkę į kūną ir kraują, nors dažniau dangstomi pseudodvasingumo ir pseudopatriotizmo skraiste" (Nepriklausomybė, *Metmenys*, 1990 m. 58 nr.).

Okupacijos žaidžios ir prošvaistės

Be abejonės, leistina įžiūrėti čia okupacijos padarinius. Piktybinius navikus, kuriais tauta užsikrėtė iš pavergėjų per ilgus sąstingio dešimtmečius — fatališkumą, apatiškumą, cinizmą, panieką mokslui, pasidavimą visokiai teosofijai bei misticizmui (nuokrypoms, kurias, sakoma, labai remia Gorbachiovas su KGB klika) ir panašius dalykus. Žymus rusų rašytojas Bulat Okudžava neveltui yra skundęsis šviesuomenės tolydiniu primityvėjimu ir nuopoliu obskurantizmu:

"Mes nejučiam jokių draugiškumo jausmų vieni kitiems. Mumyse nebėra geranoriškumo. Ir tai pastebima visur. Kultūrinis žmonių lygis labai žemas. Mūsųose yra daug mokslus baigusių žmonių, bet tai jokia inteligentija" (Boulat Okudžava, Ne plus aimer Moscou, *Autrement. Serie Monde* H.S. No. 40. Sept. 1987).

Sąstingio laikotarpis dar ilgai plytės mums nusėtas baltom dėmėm. Bet kaip tik todėl, kad taip mažai buvo žmonių, plaukiančių kaip upėtakis — prieš srovę. Nepaprastai mie la atodanga patirti iš 1991 m. kovo mėnesio *Švyturio* žurnalo (5 nr.), kad būta ir prošvaisčių. Kaip nesusižadinti, patyčius, kad būta Lietuvoje slapto pogrindinio universiteto, veikusio šešetą metų ir pasivadinusio Antano Strazdelio vardu. Kaip nesijaudinti sužinojus, kad tai slapta mokslo įstaiga vadovavo klasės draugas "aušros" — dr. Viktoras Kutorga.

Švyturyje yra to "neaukšto, liūdno veido", pasak reporterio, žmogaus nuotrauka ir pokalbio su Arvydu Juozaičiu tekstas.

V. Kutorgos profesinė karjera mums žinoma. Kolektyviniame leidinyje *Prisimenam "Aušrą"* yra trumpa, dalykiška jo biografija. Tik joje nieko nėra apie jo darbus politinėje ir visuomeninėje veikloje. O atvairai kalbant, tas posūkis, pažinusiems jį gimnazijoje, labiausiai nelauktas.

"Aušroje" Viktoras Kutorga buvo tylus skautukas, tvarkingas, pavyzdingas gimnazistas ir giliai demokratinės savimones (ją suprantant kaip solidarumą kovoje su mokytojais, nepakantą skundakojams, vartininkavimą "pakulinio" žaidime ir pan.) jaunikaitis. Buvo jis taip pat vienas pirmųjų mokinių klasėje, bet tai nebuvo joks garbės postas. Be jo, turėjom mes dar du tokius: Alg. Zaskevičių ir Joną Garbaravičių. Svarbiau yra tai, kad jie tarpusavyje nesiriejo, nesivaržė dėl pirmavimo. Veikiau, priešingai, aukšto savo energiją ir išmintį, šokdami į pagalbą silpnesniems mokiniams — sufleruodami, padėdami pasirošti egzaminams. Kutorga nepasijūmėjo sporte ir mergogaudž, tuose prestižiniuose baruose. Galbūt todėl nepastebėjom, kad jis buvo subrendęs vaikas savo viduje. Gimnaziją baigė jis būdamas šešiolikos metų. Nepabūgęs prosektoirium, prof. Žilinsko anatomijos paskaitų, stojo į medicinos fakultetą, kurį baigė vokiečiųmečio pradžioje. Pokalbyje su Juozaičiu V. Kutorga duoda suprasti, kad daug jam padėjo tėvai, abu gydytojai, žodžiu, namų aplinka. Teisingiau, tėvų karjeros.

Lemtingas posūkis

Šiaip jis prisipažįsta, kad lemtingas posūkis jo gyvenime buvęs sandūra su naciais žudikais ir jų pakalikais, kai jis buvo nuvykęs Minskan dirbti belaisvių stovykloje. Tą jo dvasinę krizę prisimenu. Nors ne su artimiau draugavęs su Kutorga, galiu paliudyti, kad to kio dvasinio sukrėtimo būta. Buvau sutikęs jį Kaune po to, kai kažkokio šunsnukio išduotas jis buvo vargais negalais išsisukęs iš Gestapo nagų. Tada jis buvo pasipiktinęs ne tiek tuo šnipeliu, kiek pasibaisėjęs vokiečių gyvuliškumu, jų

elgsena su karo belaisviais ir žydais, jų kunigais kapelionais. Dvasinės atramos jis tada ieškojo Tolstojaus teologiniuose raštuose, kuriems aš buvau alergiškas. Bet dėl to mes nesusipykom. Tačiau jo persimainymas iš uolaus gimnazisto, kompetentingo gydytojo į savų tiesų ieškančių vienišą žmogų padarė man gilų įspūdį. Žinoma, ne tokį kaip dabar, patyčius, kad jo būta pogrindžio Alma Mater iniciatorium ir rektorium. Leiskim pasipasakot jam pačiam.

Pokalbis su A. Juozaičiu

A. J. Įdomu, kaip ėmė formuotis visuomeninės Jūsų pažiūros? Ar buvo kokia konkreti priežastis, pretekstas? Šiandien, kiek žinau, Jūs pagal savo politinę orientaciją — valstietis liaudininkas. Kaip pasirinkote šią ideologiją?

V. K. Tikriauariant, ji pasirinko mane, o štai po kelių dienų bus metai, kai mes šiuose onkologijos rūmuose atkūrėme Lietuvos valstiečių liaudininkų partiją... Daktaras Vincas Kudirkas man žadino jausmus iš pat vaikystės. O šiaip ne nežinau, kaip geriau charakterizuoti savo pažintų formavimąsi. Buvau ir esu skautas, o skautija — humanizmo ir demokratijos mokykla. Daug kas buvo neprimtina anuometinėje Lietuvoje, daug kas vertė priešintis ir nesutikti. Kaip, tiesą sakant, ir tarybiniais metais. Daug kas rėmėsi mano charakteriu. Laikiau ir siekiu laikytis septynių gyvenimo kelio elementų: būti mediku (1), mokslininku (2), istoriku (3), politiku (4), puoselėti poetinį estetinį jausmą (5), rašymo sugebėjimus (6), vadovautis humaniška filosofija (7). Tai savotiška mano malda. Man svarbiausia išlaikyti šią gradaciją ir, jeigu pavyks, surasti visuotinai svarbią, o gal ir privalomą tiesą.

A. J. Ar galėtumėte apibrėžti savo poziciją religingumo atžvilgiu?

V. K. Humanistinis krikščionybės turinys yra puikus "amžinas" dalykas; mano tėvai, o ypač mama, šia prasme buvo tikri krikščionys. Tėvas iš Rusijos buvo parsivežęs dvi dėžes filosofinių knygų (jos ir dabar yra mano bibliotekoje Didžiojoje gatvėje), į krikščionybę jis žiūrėjo filosofškai. Bet mums buvo svetimos naivios, kartais primityvių ir net toteminės oficialiosios katalikybės formos.

A. J. Ar matote tokio primityvumo ir šiandien?

V. K. Kas gi jo nemato?

A. J. Gal tai koks mūsų brožas, be kurio negalime gyventi?

V. K. Kaip ir pradinis karingumas. Kodėl gi smetoninėje Lietuvai reikėjo nuolatinės karo padėties? Kodėl ant knygų ir laikraščių turėjo būti užrašas "Karo cenzūros leista"? Turint tokius taikings žmones — kam viso to? Vien tik dėl išorės priešu? Kad jau ne, į valdžią pas mus sugeba subūgti primityvių ir egoistų, kurie po to savo naudai gąsdina kraštą.

A. J. Šiandien Lietuvoje sparčiai kuriamas "vidaus priešu" mitas. Ar nebūs tai panašios prigimties reiškinys, kaip ir anuomet?

V. K. Toks mitas remiasi įsitikimu, kad valdininkai gali sutvarkyti kraštą. Smetona daug pasiekė biurokratindamas Lietuvą. Sakydavo kalbas, kurios turėdavo mažą ką bendra su politika, bet primindavo, kad vienybė galima tik vienu, t.y. jam diriguojant. "Tautiška mintis — kelias ateitin". Tai gi. Mano tėvas visa tai vertino... kaip savanaudišką vaidybą.

A. J. Žodžiu, Jūs esate griežtas autoriteto valdžios priešinys?

V. K. Ne, aš esu autoritarinio režimo priešinys. Esu respublikonas, respublikinės savivaldos šalininkas. Viena liūdinausių dienų istorijoje — sausio 17, t.y. data, kai senovės Romoje Cezario Augusto buvo nuslopinta respublika ir valdžia tapo imperatorine. Ši data mūsų Strazdelio universitete buvo labai svarbi; ji primindavo, kad negalima tylėti, negalima nusileisti. O valstietiai liaudininkai nusileido Smetonai — kiek daug pralaimėjo politiškai nebe-kovodami po perversmo. Būti vergais ir apsimesti nepriklausomais — ypač dabar mes nebegalime nusileisti.

A. J. Gal iš tikrųjų pakeiskime temą. Štai mes priartėjome prie Antano Strazdelio universiteto. Šis vardas skamba tauriai ir paslaptinai, o apie jo egzistavimą mūsų žmonės beveik nieko nežino. Jūs buvot jo rektorius — papasakokite apie jį ką nors.

V. K. O, tai visa istorija. Universiteto idėja — lietuviškomis jėgomis palaikyti inteligenciją ir dorą net nepalankiausiomis sąlygomis. Organizavome jį 1976-aisiais, veikė šešerius metus, ir 1981-aisiais, kaip buvome numatę, baigėme kursą. Vėliau jo

Sovietiniame žurnale (gautoje iškarpoje nepažymėtas nei pavadinimas, nei data) buvo įdėta ši nuotrauka drauge su šmeižiančiu aprašymu teisminės bylos Klaipėdoje, kurioje buvo kaltinami Taikos Karalienės šventovės statytojai. Iš dešinės: klebonas kun. L. POVLONIS (vėliau arkivyskupas, gavęs 8 metus kalėjimo), J. MIKALAUSKAS, B. ALSYS, vikaras kun. B. BURNECKIS, gavęs 4 metus kalėjimo. Tai buvo 1962 m.

veikla užgėso, nes KGB padarė viską, kad išblaškytų žmones, įbaugintų juos. Aš buvau rektorius, buvo keli dekanai. Buvo ir antroji laida: veikėme organizuodami humaniškos minties bibliotekų tinklą.

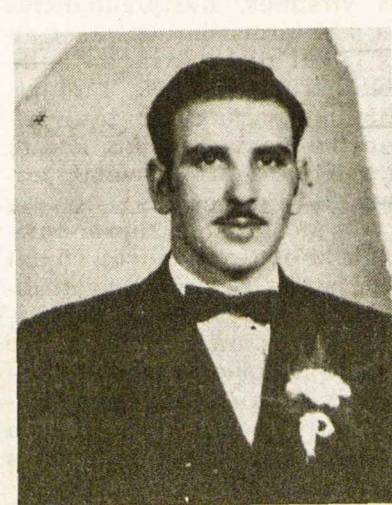
Lietuvių kultūrai labai svarbus poetinis momentas. Be to, poezija — visuomet virš biologinio barjero. Pats Strazdelis — viena humaniškesnių asmenybių mūsų kultūroje.

A. J. Iš tikrųjų, tai puikus vardas. Na, bet kaip ir kokių būdu vyko užsiėmimai tą "bent vieną kartą per mėnesį"?

V. K. Mes kviesdavome lektorius, sudarydavome programas ir planus, pavyzdžiui, filosofijos istorijos, religijų ir užsienio šalių antropogeografinių kursų ir pan. Paskaitos vykdavo įvairiose patalpose, išvykose į gamtą.

A. J. Buvo universitetas — kiek išdavėte diplomų?

V. K. Tik du žmonės galėjo išeiti visą kursą ir atsiskaityti. Taip, yra tik du Strazdelio universiteto diplomantai. Tai Jonas Baronas ir Nijolė Pluraite-Andrejeviene (Nijolė dalyvavo šiame pokalbyje ir sakė kai kurias tikslinančias pastabas. A. J.).

A. J. VLADO ANIOL

atminimui,
gimusio 1925 m.
birželio 5 dieną,
tragiškai žuvusio
1959 m. liepos 24
d. Murray kasykloje,
Sudbury, Ont.,

velionies žmona Julė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$1000.

A. J. VACLOVUI MORKŪNUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną LIUDVIKĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A. J. VLADUI KATELEI

mirus,

žmoną ADELE, dukrą ALDONĄ ir jos šeimą, brolių PETRĄ, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

KLKMD Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A. J. VLADUI KATELEI

mirus,

žmoną ADELE, dukrą ALDONĄ su šeimą, brolių PETRĄ, gimines Lietuvoje ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

A. J. VLADUI KATELEI,

Lietuvių namų bibliotekos vedėjui, mirus, reiškiamo giliai užuojautą žmonai ADELEI, dukrai ALDONAI ir šeimai —

Toronto Lietuvių namų valdyba ir administracija

A. J. KAZIMIERUI BUDRECKIUI

mirus,

žmoną LEOKADIJĄ, dukteris — STASĘ, mūsų narę, ir LEOKADIJĄ, sūnų KAZIMIERĄ, jų šeimas, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

KLKMD Lietuvos kankinių parapijos skyrius

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

Patarimai Vilniaus universitetui

Varšuvinės Lenkijos-Lietuvos mylėtojų draugijos patarimai Vilniaus universiteto rektoriui

1991 m. balandžio 8 d. Varšuvoje centrą turinti Lenkijos-Lietuvos mylėtojų draugija parašė Vilniaus universiteto rektoriui prof. Rolandui Paviloniui laišką, kuriame siūlo savo bendradarbiavimą. Laiško autoriai rašo, kad Rytų Lietuva tautiniu, religiniu ir kultūriniu požiūriu mišri ir kad tai neturėtų būti Lietuvai apsunokinimas, o atvirkščiai — jos kultūros praturtinimas. Jie rašo: "Mūsų manymu, šių dienų lenkų-lietuvių konflikto neišspręs lenkų bandymas įsteigti Vilniaus aukštąją mokyklą su lenkų kalba ir tik lenkams". Laiške sakoma, kad reikėtų atnaujinti Stepono Batoro įsteigto Vilniaus universiteto XIX š. pradžios tradicijas. Laiško autoriai siūlo Vilniaus un-te įsteigti Rytų Lietuvai tirti fakultetą su septyniomis mokslo disciplinomis, kur būtų dėstoma lietuvių, lenkų, gudų ir rusų kalbomis. Lietuvos mylėtojų draugija žada mielai prie šių mokslų prisidėti, pasiūsdama į Vilnių Lenkijos mokslininkus.

Draugija taip pat siūlo surengti ketverių metų seimo (1788-1792) 200 metų sukakties minėjimą ir apsvaistyti gegužės 3 d. konstitucijos reikšmę Lietuvai. Tam tikslui LMD jau suradusi prelegentus: prof. J. Bardach ir prof. H. Wisner.

Laiško pabaigoje nedrąsiai siūloma VU suteikti "doctor honoris causa" titulus lietuvių kultūrai nusipelnusiems žymiesiems lenkams: prof. S. Stomma, prof. Č. Milašui ir prof. J. Barcachui.

Laiškas parašytas lenkų kalba. Jo kopija pasiūsta Lietuvos prezidentui V. Landsbergiui. Jį pasirašė organizacijos pirmininkas Leon Brodowski.

Lenkų universitetas Vilniuje

Dėl lenkų universiteto steigimo Lietuvoje jos mylėtojai turėtų kalbėti ne su lietuviais, bet su Lietuvos lenkais. Lietuvos valdžia š. m. sausio pabaigoje leido lenkam turėti savo aukštąją mokyklą. Jie šia kryptimi yra padarę konkrečių žygių. Jau yra sudarytas lenkiškam universitetui steigti komitetas, kurio pirmininku yra fizikas prof. Romuald Brazis. Jis jau yra nužiūrėjęs un-tui patalpas buvusiuose Pacų rūmuose Šv. Jono gatvėje nr. 3. (Tarpkario metais čia veikė lenkų slaptosios policijos — saugumo įstaiga, kurioje buvo lietuvių-gudų skyrius. Šio skyriaus "špicliai", daugiausia iš Lietuvos pabėgę peoviai, "specializavosi" lietuvių ir gudų reikaluose. Sovietų NKVD ir vokiečių Gestapai šios patalpos buvo per mažos — jie persikėlė į Gedimino prospektą esančius teismo rūmus).

Prof. Brazis mano, kad pirmaisiais mokslo metais universitete galėtų studijuoti apie 50 studentų, kurių dauguma pasirinktų teisę arba ekonomiką. Varšuvos dienraštis "Gazeta Wyborcza" š. m. birželio 24 d. laidoje išspausdino ilgą pasikalbėjimą su prof. Braziu. Įsteigus šį universitetą, atkristų ir Lietuvos mylėtojų tikros ar tik išivaizduojamos Vilniaus universiteto problemos.

Paskaitų temos

Lietuvių ir lenkų istorikų paskaitos yra sveikintinas da-

lykas, tačiau jų temos turėtų būti abiejų pusių bendrai parinktos. Ketverių metų seimas, apie kurį Lietuvos mylėtojai norėtų kalbėti, padarė daug naudingų reformų. 1791 m. gegužės 3 d. buvo priimta nauja konstitucija. Ši data yra Lenkijoje valstybinė šventė. Šiais metais sukako 200 metų nuo jos paskelbimo. Lenkai visame pasaulyje šią sukaktį iškilmingai šventė, tačiau lietuviams dalintis lenkų džiaugsmu nėra reikalo. Apie tai A. Šapokos Lietuvos istorijoje yra rašoma: "Ketverių metų seimas bandė pabaigti uniiją ir Lietuvą galutinai sulieti su Lenkija į vieną valstybę."

Grįžti Vilniaus universitetui į senas XIX š. pradžios tradicijas irgi nėra jokios prasmės. Tuo metu ši institucija buvo pradėta lenkinti. Iki to laiko paskaitos buvo skaitytos įvairiomis kalbomis, ypač lotyniškai ir prancūziškai. To meto universiteto kuratorius A. Čartoriskis, uolus lenkas, išstūmė kitataučius profesorius, ir universitetas pasidarė grynai lenkiška institucija. Šį laikotarpį gerai apibūdino kun. S. Yla savo paskaitoje, skaitytoje Toronto universitete ryšium su Vilniaus universiteto 400 metų įsteigimo sukaktimi.

Garbės daktarai

Iš trijų lenkų profesorių, pasiūlytų VU garbės daktaro laipsniui lietuviams geriausiai yra žinomas poetas Česlovas Milašius. Lietuvių enciklopedija jam paskyrė daug vietos (jis ten yra įtrauktas kaip "Miloš"). Jo poeziją vertė į lietuvių kalbą J. Kėkštas, A. Grybauskas ir kiti. Milašius vertė į lenkų kalbą K. Borutą, T. Venclovą. Jo straipsniai ir jo knygų dalys buvo išverstos Lietuvos periodinėje spaudoje.

Prie Milašiaus vardo išgarsinimo prisidėjo 1980 m. Nobelio literatūros premijos gavimas. Savo knygoje, kaip "Pavergtas protas", "Žemė Ulro", "Gimtoji Europa", jis nevengia palankiai pasisakyti apie Lietuvą, o jo romano "Issos slėnis" visas veiksmas vyksta Lietuvoje. Savo straipsniais iki šių dienų jis gina Lietuvos reikalus. Milašius, kurio "Alma Mater" yra Stepono Batoro Vilniaus universitetas, tikrai yra vertas šio universiteto "doctor honoris causa" laipsnio.

(Miloš, Milošas, Miloszas ar Milašius? Pats pavardės savininkas savo pokalbyje su Ewa Czarnecka sako, kad "jo pavardė lietuviškai yra Milašius", 177 psl.).

Prof. Juliusz Bardach yra baigęs Vilniaus Stepono Batoro universitetą. Jis yra teisininkas-istorikas ir yra šiomis temomis parašęs visą eilę knygų. Savo paskutiniosios knygos "Apie seną ir neseną Lietuvą" pirmoje dalyje jis rašo apie DLK "Lietuvos statutą", parodydamas didelį šios srities žinodumą. Jo darbai yra žinomi tik lietuviams istorikams.

Prof. Stanislaw Stomma yra kilęs nuo Kėdainių. Baigė Stepono Batoro universitetą. Teisininkas. Reiškėsi visuomeninėje veikloje ir žurnalistikoje. Savaitraščio "Tygodnik Powszechny" redakcinio kolektyvo narys.

Stomma buvo Lenkijos liaudies seimo narys (1956-78) kaip kariųjų katalikų atstovas. Pasak jo bičiulio Č. Milašiaus, Stomma bandė sutaikyti Vatikaną su Kremliumi. Savo

straipsniuose jis liečia dabartinius ir netolimos praeities Lietuvos-Lenkijos santykius. 1988 m. jis dalyvavo Romoje lietuvių-lenkų intelektualų pokalbyje ir yra apie tai parašęs straipsnį. Sekančios šių pokalbių sesijos buvo iš lenkų pusės nutrauktos dėl tariamo lenkų persekiojimo Lietuvoje. Stomma lietuviams yra beveik visai nežinomas.

Patarimai, patarimai...

Lenkai labai mėgstą duoti lietuviams įvairius neprašytus patarimus, tėviškai juos pamokyti, nors jie patys yra jų ne mažiau reikalingi. Nors Lenkija turi beveik pilną nepriklausomybę, jų ekonomikoje siaučia chaosas, biurokratija. Lenkai dar neturi sutarties su Sov. Sąjunga. Būna išsišokimų prieš tautines ir religines mažumas ir pan.

Lenkas popiežius Jonas Paulius II paskutinio vizito Lenkijoje metu smarkiai juos barė dėl moralinio pakrikimo: alkoholizmo, skrybų, abortų (600.000 per metus) ir pornografijos. Anot Šv. Tėvo, tokia padėtis ypač yra skaudi, nes tai vyksta jo gimtajame krašte.

Lietuvoje gal nėra geriau, bet lietuviui lenkams nepamokslauja. J.B.

Vienų jau nėra, kitų greitai nebebus

Palangos parkas, projektuotas prancūzo architekto, nyksta ir netenka turėto grožio, šaukiasi geresnės priežiūros

EGIDIJUS MAŽINTAS

Pasakojama, kad prancūzų gamtovaizdžio architektas Eduardas Andrė ir grafas M. Tiškevičius, važinėdami paauksuota karieta po Palangos apylinkes, įklimpo pajūrio smėlyje. Kol karietą valstiečiai ištraukė, grafas pamatė besąs labai gražioje vietoje. Šiai minčiai pritarė ir bendrakeleivis... Taip toje vietoje 1848 m. pradėjo ryškėti būsimo parko bruožai. Belgų sodininkui Buiisanui de Culonui vadovaujant, parkas buvo baigtas įrengti pagal minėto prancūzo E. Andrė projektą.

Parko architektūra — labai savitas menas. Jei dailininkas, vos nutapęs drobėje gamtovaizdį, gali juo grožėtis vos dažams nudžiūvus, tai parko sodininko ir architekto darbas bus matomas žymiai vėliau: po pusšimčio ar daugiau metų.

Kiekvienais metais aplankau Palangos parką. Po vasaros simfoninės muzikos vakarų, rengiamų prierafo M. Tiškevičiaus rūmų, išsiklausau į medžių ir jūros simfoniją. Pušys tarsi išigerusios sklindančių Mozarto, Vivaldi, Čiurlionio, Naujalio muzikos garsų, linguoja ir atkartoja šlamesius bei šimtamečių ąžuolų šnabždesių girdėtą melodiją. Tokie įstabūs garsai sklido tik jų jaunystėje, kai rūmų orkestrėlis iki pirmųjų gaidžių linksmindavo atvykusius grafo svečius.

Kiekvieną kartą po muzikos ir gamtos susiliejimo nugarimtu į savo tėvų ir prosenelių padavimus apipintą šio parko praeitį, lenkiu galvą juo kūrėjams ir nežinomiems mūsų tėvynainiams, po kruopelytę lipdžiusiems įstabų gamtos kampelį prie Baltijos jūros krantų. Kiek čia tūkstančių medžių ir krūmų, atgubusių žemės rutulio vietų prigijo

Paminklas žuvusiems partizanams 1945.II.21 Liepakoju kaime, Simno apylinkėse, su įrašu: "Lietuvos partizanams, žuvusiems už tėvynę". Paminklo apačioje — žuvusių pavardės

Šio straipsnio autorius solistas EGIDIJUS MAŽINTAS ir prel. IGNAS URBONAS, kurio parapijos salėje Gary, Ind., buvo surengtas šio Lietuvos solisto koncertas

ir išgyveno vienoje lietuviško parko šeimoje kelis šimtmečius. O juk buvo ir tokių medžių, kuriems prigyti svetimame, atšiauriame klimate, vėjų pustomame smėlyje, reikėjo didelio atsparumo. Neišlaikę bandymo sunyko. Bet vien už tai, kas yra išlikę iki šių dienų, verta visuotinio įvertinimo ir pagarbos. Ne visi medžiai išlaikė laiko egzaminą: vienus pakirto žiemos speigai, kitus — vasaros karščiai, o trečius išrovė žvabūns pajūrio vėjai. Nuo jų palūždavo net ir parko senbuviai lietuviški ąžuolai bei liepos.

Kiek įvairiausių rūšių medžių nulūžo, neišlaikė siautusių karų, suiručių ir sovietinio ardmelio suteimų! Prie skulptoriaus Antinio (vyresniojo) "Eglė — žalėlių karalienė" skulptūros, gelii klombelėje, triušianti senutė su žemaitišku akcentu išporino: apie 200 medžių rūšių išliko iš kelių tūkstančių, dar augusių netolimoje praeityje — nepriklausomoje Lietuvoje... Išliko vos 6 rūšių pušys, 8 formų klevai, kelių rūšių ąžuolai. Ir jie kas metai nyksta.

Aplenkęs parko viduryje įsiterpusius nedidelius tvėnkinius, taip pat reikalingus valymo ir būtiniausių priežiūros, pabėręs žuonos trupinėlių ančiukams, neskubėdamas einu jūros link. Birutės kalno papėdėje, eglių gojelyje, stovi įsiterpusi kukli vaidilutės Birutės — Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstučio žmonos — skulptūrėlė. Ji brangi ir miela kiekvieno lietuvių širdžiai. Šalia esantys laiptai, vedantys į Birutės kalną, taip pat reikalauja priežiūros. O juk iš čia — gražiausias vaizdas. Taip ir matau poetą Maiaronį šalia pasvirusios kalno pušies ir tarsi girdžiu posmą: "Išsisupus plačiai vakarų vilnimis..."

Puošnūs, pseudorenesansinio stiliaus grafo Tiškevičiaus rūmai, pastatyti 1887 m. pagal Franco Svechterio projektą, 1990 m. buvo atsidūrę visuomenės dėmesio centre: vagys išnešė iš rūmuose įrengto unika-

laus gintaro muziejaus papuošalų ir kitų "lietuviško aukso" rodimų. Po kelių savaičių nusikaltėliai buvo sugauti, o rūmų gyvenimas ir toliau teka nykimo ir apatijos vage.

Prancūzų E. Andrė knygą "Sodų menas" galite rasti žymiausiose pasaulio bibliotekose. Ji — savotiška bibliografinė retenybė sodininkų ir gamtovaizdžio specialistų tarpe. Įdomu, kad sulaukusio pažinimo architekto E. Andrė širdies ir talento šiluma ypač jaučiama lietuviškoje žemėje, kurią prancūzų menininkas mylėjo ne mažiau už savo tėvynę — Prancūziją.

Archit. E. Andrė yra projektavęs ir Užtrakio parką ant Galvės ežero, Lentvario, Vokės parkus. Visi jie paskelbti gamtos paminklais.

Bet to maža. Laikas nenu-maldomai bėga, parkai sensta, nusinėdami nežinon ir mūsų istorijos prisiminimus. Nyksta gamta, medžiai, sodai, parkai, nyksta ir dvasinis žmogaus gyvenimas. Juk lietuvių nuo seno glaudžiai susiję su žeme. Prisimenu V. Krėvės apsakymą: senasis skerdžius Lapinas jaučiasi sveikas ir stiprus, visais saitais suaugęs su sodžiaus gamta. Rytą, išvydęs nukirstą Grainio liepą, palūžta. Miršta jis lėtai ir tyliai, kaip mirė ir jo numylėta ilgamžė liepa. Kaip teisingai yra pastebėjęs rašytojas M. Katiliškis: "Gamta, kaip Dievo kvėpsmas, alsuoja stačiai į žmogaus širdį, į pačią sielą ir ištumia visa, kas nereikalinga ir negera". J. Kepleris rašė: "Dvasioje aš jau matau dieną, kada žmogus iš gamtos taip pat gerai pažins Dievą, kaip ir iš Šventojo Rašto, ir tais abiem apreiškimais džiaugsis".

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai**

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Medicininė siunta Lietuvai

Religinės šalpos parūpinta aparatūra paskirta centrinei Marijampolės ligoninei

VYTAUTAS KARSOKAS

Daug klausimų, susijusių su šiandienine situacija Lietuvos medicinoje, aptarėme besisnekučiuodami su Marijampolės centrinės ligoninės vyriausiojo gydytoju Rimvydu Turčinsku per tą laiką, kol langavasis automobilis riedėjo Kau-nos link. Prisiminėme, kad pas mus ilgai buvo didžiojamasi nemokamu medicininu aptarnavimu, tačiau efektyviai gydantios medicinos mes iki šiol taip ir neturime. Tai, kad susidarė katastrofiška padėtis šioje srityje kalbama bei rašoma seniai. Deja, tuo dažniausiai viskas ir baigiasi. Viena rimčiausių kliūčių, stabdančių sveikatos apsaugos sistemos darbo gerinimą, yra šiuolaikinės diagnostinės medicininės aparatūros stygius. Ją mes galime gauti tik užsienyje ir, beje, tik už konvertuojamą valiutą, kurios labai stokojaime.

Tačiau grįžkime prie mūsų kelionės Kaunan tikslu. O vykome į šį miestą parsivežti "Amerikos lietuvių katalikų religinės šalpos" organizacijos dovanos — intensyvaus ligonių sekimo monitorizuotos sistemos. "Ji susideda, kaip paaikšino Lietuvos "Caritas" organizacijos vyriausiasis gydytojas medicinos mokslų kandidatas Sigitas Dumčius, iš dviejų centrinių valdymo pul-tų bei 17 monitorių, montuojamų prie lovų. Ši sistema įgalins gydytojus žymiai efektyviau stebėti paciento sveikatos būklę, diagnozuoti galimas ligos komplikacijas. Tai labai naudinga, ne vieną dešimtį tūkstančių JAV dolerių kainuojanti mūsų užatlatės tautiečių dovana Lietuvos medicinos. Ir labai malonu, kad

atkeliavo ji į Sūduvos sosti-nės ligoninę.

Truputis priešistorijos. Per-nai Lietuvoje lankėsi niujor-kietis "Amerikos lietuvių katalikų religinės šalpos" organi-zacijos vadovas kun. Kazimie-ras Pugevičius. Kiek arčiau su-sipažinęs su medicininu gy-ventojų aptarnavimu Lietuvoje svečias padarė išvadą: JAV "Caritas" turi padėti Lietuvai ir šioje srityje. Tačiau didžiausia problema, su kuria tenka susidurti mūsųose ne vien me-dikams, tai patalpų trūkumas. Tas Respublikos "Caritas" ir šios organizacijos vyr. gydy-tojas S. Dumčius, atsižvelgdami į tai, kad Marijampolės li-goninėje yra palyginamos geros patalpos, nutarė perduoti vertingą medicininę aparatūrą Sūduvos medicinos. Taip pat numatoma, kad ateityje ši re-liginė organizacija globos Ma-rijampolės gydymo įstaigas.

Ypač malonu konstatuoti, jog ryšiai tarp Lietuvos ir Ame-rikos "Caritas" stiprėja bei plečiasi. Daug šioje srityje nuveikė Amerikos lietuvės — R. Razgaitienė, G. Damušytė, M. Skabeikienė. Kad gaunama daug reikalingų gydymo prie-monių dėkoti reikia ir Ameri-kos lietuvių vyčių organizacijai, ypač Detroito, kur didelį darbą, teikiant pagalbą Lietu-vos medicinos, atlieka Robertas Boris.

Be medicininės aparatūros Lietuvos "Caritas" iš Amerikos gauna daug vaistų bei specia-liosios literatūros, skirtos gy-dytojams. Šią paramą Lietuvai teikia White Plains ligoninė, "Catholic Medical Mission Board" ir "McGraw Hill" lei-dykla. Iš JAV jau gautos para-mos Lietuvos medicininai vertė viršija milijoną dolerių.

Religinės lietuvių katalikų šalpos parūpinta medicininė aparatūra, gauta Lietuvoje, krauna į sunkvežimį. Ji buvo įteikta centrinei Marijampolės ligoninei

Knygų bei medikamentų siunta iš Kanados

Birželio pradžioje, KLB hu-manitarinės pagalbos komiteto bei SOS vaikų paramos būrelio bendromis pastangomis, išsiųstas konteineris į Lietuvą. SOS vaikų paramos būrelis išsiuntė didelį kiekį dėvėtų vaikiškų drabužių, surinktų Hamiltono ir Toronto apylinkėse. Drabužiai skirti Lietuvos vaikų internatų gyventojams ir kitiems vargšams, kuriems padeda Elenos Kubilienės vadovaujama SOS vaikų organizacija.

KLB Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministerijai išsiuntė Delhi apylinkės suaukotos medikamentus, kurie nespėjo į paskutinę siuntą. Taip pat išsiųsti vaistai, chirurginiai instrumentai, pastaruoju metu sukaupti Toronte. Jų didžiąją dalį parūpino dr. G. Skrinškas ir dr. M. Arštikaitytė, kurie abu

pastoviai prisideda prie KLB siuntų. Siuntoje taip pat — pilnas rinkinys "Canadian Physician" žurnalų bei kitų periodi-nių leidinių. Leidinius Lietu-vos respublikos medicinos bibliotekai dovanuoja "Canadian Physician" redakcija dr. A. Pavilaniui tarpininkaujant.

Vilniaus universiteto medicinos fakultetui skirtas didelis kiekis mokslinių knygų. Tai University of Western Ontario dovana, išrūpinta prof. K. Vilio. Persiūsta ir Trent universiteto dovana Vilniaus universiteto psichologijos katedrai. Tai kny-gos, gautos per prof. R. Vastoką. Vilniaus Technikos universite-tui persiūstos Toronto univer-siteto "management" fakulteto paaukotos knygos bei dalis Bal-tiečių moterų federacijos vaju-je surinktų knygų. R.G.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Sešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Vasario 16 gimnazijos atstovų susitikimas su pareigūnais iš Lietuvos Frankfurto orauostyje. Iš kairės: E. Lorencaitė, R. Pečiūra, L. Pundytė, A. Šmitas, Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatas E. Zingeris, Lietuvos AT prezidento vicepirm. Br. Kuzmickas, Vokietijos parlamento narys prof. dr. W. Stretten, A. Lipšys

Nuotr. M. Šmitienės

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

ŠVENTOVĖ UTENOJE

Utenos Aukštakalnio rajone bus pastatyta Dievo Apaizdos šventovė kainuosianti apie aštuonis milijonus rublių. Paskelbtą konkursą laimėjusio autoriaus projektas nepatiko Dievo Apaizdos bažnyčios klebonui kun. S. Sudentui. Vertintojų komisijos premijuoto projekto buvo atsisakyta, autoriui sumokėjus 4.000 rublių kompensaciją. Klebonas kun. S. Sudentas pasirinko architektų V. Treinio ir J. Šipalio projektą, kuris jo nuomone geriau įkūnia Dievo Apaizdos idėją. Naujoji šventovė bus 54 metrų aukščio gelžbetoninis statinys. Toje vietoje jau yra pastatyta koplyčia, prie kurios išaugęs ir naujoji Dievo Apaizdos šventovės Statybos išlaidos didelės, bet dalį lėšų tikimasi gauti iš Lietuvos K. Bendrijos vadovų, o likusią sumą sukurti iš tikinčiųjų ir statybą remiančių įmonių. Finansinę paramą jau yra pažadėję Utenos alaus ir mėsos kombinatai.

SUKILIMO SUKAKTIS

Penkiasdešimties 1941 m. sukilimo metinės buvo skirta iškilminga konferencija birželio 22 d. Kauno filharmonijos salėje, surengta "I laisvę" fondo Lietuvos skyriaus. Konferencijon atvyko Lietuvos aukščiausios tarybos atstovai R. Vainauskas, H. Kobekaitė, R. Ozolas, P. Vaitiekūnas, Kauno burmistras V. Čiurinskas, partijų, sąjungų ir sąjūdžių atstovai, svečiai iš JAV. Ją įvadiniu žodžiu pradėjo "I laisvę" fondo Lietuvos skyriaus tarybos pirm. V. Dambrauskas, sveikino poetas B. Brazdžionis. Pranešimus skaitė buvęs Lietuvos laikinosios vyriausybės narys A. Damušis, istorikai V. Brandišauskas ir A. Bubnys, "I laisvę" fondo Lietuvos skyriaus valdybos pirm. V. Valušaitis, žurnalo "I laisvę" red. J. Kojelis, Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovas R. Ozolas. Kalbėjo rezistencijos kovų dalyvis J. A. Antanaitis, Lietuvių katalikų mokslo akademijos atsakingasis sekr. M. Bloznelis ir Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovas P. Vaitiekūnas. Konferencijos dalyviai gėlimis papuošė Lietuvos nežinomo kareivio kapą.

ANTROJI MINĖJIMO DALIS

Birželio 23 d. Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje susirinko 1941 m. sukilėliai, pokario partizanai, politiniai kaliniai, Sibiro tremtiniai, kaudiečiai ir jų svečiai, sukviešti Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos "Jaunoji Lietuva", pasveikinti jos vado S. Buškevičiaus. Tylos minute pagerbė žuvusius ir mirusius sukilėlius, atsiminimais dalijosi sukilimo dalyviai K. Michelevičius, J. Kisieliūis ir V. Macijauskaitė-Vitkauskienė. Žodį tarė Lietuvos Helsinkio grupės įsteigėjas V. Petkus. Sukilimo penkiasdešimtmečiui skirtu susibūrimo organizatoriai pasiūlė vieną Kauno gatvę pavadinti 1941 m. sukilimo vardu. Tada minėjimo dalyviai iš Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelio Donelaičio gatvės ir Vytauto prospektu nužygiavo į Ramiybės parką pa-

dėti vainikų ir gėlių puokščių prie skulptoriaus R. Antinio sukurto ir birželio 20 d. pastatyto paminklo 1941 m. sukilėliams. Ten buvo sugiedotas "Viešpaties angelas" ir Lietuvos himnas. Ramiybės parkui, atrodo, yra panaudota į Petrašiūnus iškeltų senųjų Kauno kapinių palikta vieta.

AŽUOLINIS KRYŽIUS

Žuvusieji 1941 m. sukilimo dalyviai buvo pagerbti ir Vilniuje. Jų atminimui birželio 22 d. Lukiškių aikštėn buvo atgabentas ir pastatytas aukštas ažuolinis kryžius, nuo kurio iki Lenino paminklo tėra 150 metrų, o prie jo tada buvo suteikti Sovietų Sąjungos vidaus reikalų ministerijos kariai ir karo su Vokietija veteranai, minintys karo pradžios penkiasdešimtmetį. Sukilėlius pagerbiančius lietuviai Lukiškių aikštėn prie kryžiaus atėjo Gedimino prospektu, nešdami plakatus, reikalaujančius sovietinės okupacijos pabaigos. Rusiškose kalbose prie Lenino paminklo kryžiaus statytojai žuvusiems sukilėliams buvo pavadinti fašistais, pažerta priekaištų Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbachiovui, kad jis leidžia tokius dalykus.

UŽMIRŠTI ŽUVUSIŲ KAPAI

Kazys Misius "Lietuvos aidu" birželio 22 d. laidoje primena Vilniuje 1941 m. žuvusių sukilėlių ir jų užmirštus kapus Naujosios Rasų kapinėse. Ten jie buvo palaidoti netoli nuo 1919-20 m. nepriklausomybės kovose kritusių Lietuvos karių. Žuvusių ir Rasose palaidotų sukilėlių pavardės "Naujojoje Lietuvoje" 1941 m. liepos 1 d. buvo paskelbęs Algirdas Gustainis. K. Misius cituoja žuvusiems skirtus A. Gustainio žodžius: "Jų pavardės metų metais eis iš lūpų ir lūpas, auksinėmis raidėmis bus įrašomos ir lietuvių istorijos lapus, kurie amžiais kalbės apie praeitį, džiaugsmą, kraują, pergalę". Deja, ši pranašystė neišsipildė. Žuvusiųjų sukilėlių pavardės šiandien mažai kam žinomos. Turimą neišsamų sąrašą pakartoja K. Misius. Naujosios Rasų kapinėse tada buvo palaidoti: plk. Viktoras Kundrotas, mjr. Bronius Baltūnas, Adomas Klimka, Jonas Kalasauskas, Pranas Žebrauskas, Povilas Kazlauskas, R. Žėlas, studentas Antanas Gulbinas, Čibiras, Viktoras Butkevičius, Pranas Muncėlis, Jurgis Kalanta, Juozas Staneika, Kazimieras Kuodys, politinis kalinys Vladas Tančikas ir du neatpažinti sukilėliai, pavadinti Nežinimais kariais. Jų eiles papildė iki 1941 m. liepos 6 d. palaidoti kiti septyni sukilėliai, kurių pavardės nebuvo paskelbtos. Tad Naujosios Rasose yra palaidoti 24 sukilimo dalyviai. Jų atminimui prieš pat 1942 m. Vėlinės buvo pastatytas koplytstulpis su keturiomis skulptūrelėmis, bet iš jo dabar tėra likęs stiebas. Pokario metais toje kapinių dalyje buvo pradėti laidoti kiti mirusieji. Vėlesni antkapiai užgožė sukilėlių kapus. Kazys Misius ragina vilniečius atstatyti 1941 m. sukilėliams skirtą koplytstulpį, sutvarkyti jų užmirštus kapus.

V. Kst.

Hamiltono Aušros Vartų parapijos jaunimas birželio 30 d. priėmęs Sutvirtinio sakramentą iš vysk. P. Baltakio, OFM, (viduryje). Už jo kairėje tą dieną 50 m. kunigystės sukaktį atšventęs klebonas Juvenalis Liauba, OFM; šalia svečias kun. L. Andriejus, OFM

Hamilton, Ontario

PAGERBDA MI RUSIUS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukėjo: a.a. Augustas Patamasiens atminimui \$50 – J. E. Bajoraitis; \$30 – St. S. Rakšai, Fruiland, Ont., Koczyński šeima, Detroit, Mich.; \$25 – S. Karalėnų šeima, A. M. Garkūnai, M. D. Jonikiai, J. A. Asmenavičiai; \$20 – P. V. Sidlauskai, P. S. Kanopai, A. S. Jankauskai, M. Choromanskienė ir dukterė Regina, P. Kažemėkas, P. M. Misičai, Guelph, Ont., P. Z. Sakalai, M. Vaitonienė, E. Navickienė, J. A. Skaisčiai, J. M. Stankai, V. Matukaičiai, V. J. Svalai, A. D. Jankūnai, R. G. Repčiai, G. O. Melnykai, R. J. Sakai; \$10 – A. Matulicz, P. Šiulis, A. Mačiulaitienė, J. Deveikis, M. V. Leparskai, E. Gužienė, V. Bartininkas, A. Didžbalienė, B. Skverecienė, V. Pauliukienė; \$5 – M. Borusienė. A.a. Stasės Geidukytės atminimui aukėjo: \$50 – St. S. Rakšai, Fruiland, Ont., L. K. Meskauskai; \$25 – J. A. Asmenavičiai; \$20 – J. S. Pyragiai, A. Didžbalienė, L. E. Kleiva. A.a. Vytauto Kačinskio atminimui aukėjo: \$25 – M. D. Jonikai.

Dėkoja už aukas KLF

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms ponoms ir panelems už dalyvavimą mūsų minėjime. Mano dukrelės gimimo proga, įvykusio B. Lukošienės namuose birželio 26 d. Ačiū už dovanas, kurios visada primins žuvusius mūsų tautos. Taip pat ačiū visoms už prisidėjimą, kurios negalėjo pobūvyje dalyvauti. Labai esu dėkinga rengėjoms už puikius vaišes. Ačiū visoms!

Su meile –

Joanne Rudkauskaitė-Nowell

London, Ontario

LIUDNOJO BIRŽELIO LIUDNAS MINĖJIMAS. Š.m. birželio 16 d. įvyko sibirinių tremimų minėjimas prie žuvusiųjų Kanados karių paminklo. Rengė latviai. Porą žodžių tarė ir sukalbėjo "Tėvė mūsų" kun. K. Kackevičius. Plačiau liudnįją sukaktį aptarė minėjimo vadovavęs latvis prof. dr. A. Dreimanis, palietęs ne tik tremimus, bet ir šių metų Baltijos valstybės vykdytas agresijas. Išsamiausia kalbą pasakė ukrainiečių atstovas prof. dr. E. B. Roslyckis, pirmininkas komiteto žmogaus teisėms ginti už geležines uždangas. Jis nurodė, kad raudonųjų sovietų imperija dabar yra jau žlugimo išvakarėse ir kad Baltijos valstybių nepriklausomybė buvo užgniauzta įsiveržusių raudonųjų gaujų. Su dideliu pasipiktinimu paminėjo, kad apie 150.000 nekaltų žmonių (vyru, moterų ir vaikų) buvo sukimšta į gyvulinius vagonus ir išvežta į Sibirą, iš kurio tik maža jų dalis besugrįžo. Jis pagyrė ministrį pirmininką Mulroney už Gorbachiovui pasiūstą protestą dėl Baltijos valstybių užpuolimo. Stipriais žodžiais jis išskėlė Baltijos valstybių didvyriškumą. Taip pat jis pabrėžė, kad tose valstybėse gyvenę ukrainiečiai visomis išgalėmis padės Baltijos tautoms jų kovoję dėl laisvės. Vainiką prie paminklo padėjo prof. dr. A. Dreimanis ir A. Petrašiūnas. Dalyvavo lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir gudų vėliavos.

V. Kst.

DIDELI PALANKUMĄ PARODĖ

CFPL televizijos stotis, pasigėrėtinai apibūdinus minėjimą ir Baltijos valstybių pastangas atgauti prarastą nepriklausomybę. Pateikė ir dalį dr. E. B. Roslyckio svarbaus pareiškimo. Neatsilikę "The London Free Press", plačiai ir palankiai išspausdinę. Dienraštis išspausdino I. Daniliūnienės atsakymą reporterei, kad ir jos tėvas be jokio nusikaltimo buvo išvežtas į Sibirą, iš kurio nebesugrįžo. Net ir patys sovietai 1986 m. pripažino, kad jis buvo be pagrindo apkaltintas. ... nekaltas į Sibirą išvežtas! Laikraštis įdėjo ir dalį dr. E. B. Roslyckio pareiškimo: "Šios yra trys mažos, bet drąsios tautos, kurios buvo tarp pirmųjų paskelbusios savo suverenitetą nuo Sovietų Sąjungos. Mes turime duoti joms vispusišką paramą". Esą dabar sovietai jau žino, kad "jie gali sunaikinti žmones, bet negali sunaikinti jų meilės savi tautai".

Ukrainietis dr. E. B. Roslyckis Baltijos valstybės rodo nepaprastą palankumą. Jis dalyvauja jų renginiuose, spaudai duoda labai reikšmingus pareiškimus ir t.t.

DAR TAIP NESENIAI išvežtųjų minėjime vyraudavo lietuvių, kurių atvykdamo dukart daugiau, negu latvių. Šiomet įvyko priešingai: latvių buvo dukart daugiau, o lietuvių... tik saujelė! Nejaugai mūsų pusvalandžio laiko nebeturime? Susidaro įspūdis, kad kitataučiai mūsų tautos tragediją skiria daugiau dėmesio, negu kai kurie patys Londono lietuviai. Šiomet kažkodėl ir lietuvių informacija šlubavo, o svarbiausia – labai didelį skirtumą daro tai, kad šiame, viename svarbiausių mūsų metinių minėjimų (net ne per penkiasdešimtmečio skaudžią sukaktį!), nebedalyvauja mūsų miela "Pašvaistė". Liudnojo birželio šiemet tikrai liudnas minėjimas.

LONDONO DIENRAŠTYJE "THE LONDON FREE PRESS" birželio mėnesį pasirodė net keli naudingi rašiniai, išsklaidę dabartines Baltijos tautų problemas. Londoniškis Donatas Z. Černius, dažnai rašęs į šį dienraštį, atkreipė kandaiečių dėmesį į tai, kad ir dabar lietuvių kancios nėra užsibaigusios... kai taiklingi demokratiskos Lietuvos žmonės yra bauginami girtų "juodųjų berečių" gaujų, kurios pasitinka žmones su mirtį žadančiais ginklais, kai padegamos mutinės ir pramušami jų tarnautojai ir t.t. Jis baigia klausimu:

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones ir Lietuva ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...6%
santaupas 5.25%
kasd. pal. taupymo s-ta .. 4.75%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 8.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 8.25%
3 m. term. indėlius 8.75%
RRSP ir RRIF (pensijos).....6%
RRSP ir RRIF 1 m. 8.75%
RRSP ind. 3 m. 8.75%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 14.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių prekybos rūmų trisdešimt aštuntasis metinis pokylis Čikagoje įvyko gegužės 19 d. Martinique restorano salėje. Oficialiąją dalį po vakarienos pradėjo LP rūmų pirm. Algis F. Baliūnas, pasveikinęs gražaus vakaro dalyvius, supažindinęs su šios institucijos lietuviams verslininkams teikiama parama ir lietuviams studentams skiriamomis stipendijomis, kurių jau buvo įteiktos 143. Labiausiai pasižymėjusiu 1991 m. lietuvių jį paskelbė Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Joną Kuzinską, kuriam 23 metus teko būti teisėju skrybių bylose, įvairių organizacijų nariu ir vadovu, Čikagos kardinolo Bernardino palydovu ir vertėju viešnagės metu Lietuvoje. Rūmų direktorius Antanas Rudis, jn., šiemetines stipendijas įteikė Rimai Polikaitėi, Lidijai Gražulytei, Laurai Sherpetytei, Aldai Mikčiauskaitėi ir Vidui Damašui.

Bostono lietuvių aplankė į sibirinių tremimų penkiasdešimtmečio minėjimą atvykęs Vilkaviškio vysk. Juozas Zemaitis su savo palydovu kun. Vytautu Gustačiu. Susitikimą su svečiais iš Lietuvos Bostono lietuvių piliečių klube birželio 15 d. vakarą suorganizavo 1941 m. birželio įvykiais minėti komiteto pirm. Brutenis Veitas. Susitikimo dalyvius su svečiais supažindino Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. Albertas Kontautas. Vysk. J. Zemaitis kalbėjo apie laisvės vedančius Lietuvos dabartines kancios kelius, kun. V. Gustaitis – apie Vilkaviškio katedros atstatymo planus, vaikų ir jaunimo katechizavimo problemas. Birželio 16 d. Šv. Kryžiaus katedroje Mišias tikėjime ir viltį te nenugalėta Lietuvai kvelebravo kardinolas ir Bostono arkiv. B. Law, vysk. J. Zemaitis, kun. V. Gustaitis, kun. A. Kontautas. Kardinolas B. Law savo pamokslą skyrė lietuvių tautos kovai už Lietuvos nepriklausomybę. Vysk. J. Zemaitis priminė prieš 50 metų pradėtą lietuvių tautų žudystę.

Australija
ALB krašto valdyba birželio 8-9 d.d. Melburne surengė apylinkių valdybų ir organizacijų pirmininkų suvažiavimą, K.J.L. aprašytą "Tėviškes aidu" birželio 25 d. laidoje. Suvažiavime buvo norėta aptarti svarbias veiklos problemas, liečiančias jaunimo atsiskyrimą nuo lietuviško kamieno, švietimo reikalus, kultūrinį gyvenimą, archyvo steigimą, istorinių dokumentų išsaugojimą, ryšius su atgimtančia Lietuva, jai teikiama kultūrinę ir ekonominę paramą. Tačiau suvažiavimui ALB krašto valdyba gavo tik rastiškus apylinkių ir seniūnijų pranešimus, liečiančius kasdienes bendruomeninius įvykius. Tad jie nebuvo net perskaityti. Pasigesta atstovų iš Sidnio, Newcastle, Brisbanės, Hobarto ir Pertho. Teko robotis tik neformaliu pasitarimu, nepadarusiu nutarimų ir neparuošusiu rezoliucijų. Suvažiavime nebuvo ir ALB krašto tarybos atstovo. Statutas betgi skelbia, kad vyriausia ALB reikalų tvarkytoja yra krašto taryba. Atrodo, reikės kito geriau suorganizuoto suvažiavimo. "Tėviškes aiduose" paskelbtame aprašyme nėra nė vienos šiam suvažiavime dalyvavusių ALB krašto valdybos narių pavardės. Kas gi buvo tie organizatoriai? 1990

m. gruodžio 28-29 d.d. Melburne įvykusiame XXII-jame ALB krašto tarybos atstovų suvažiavime būstinę Kanberoje turėdiančio ALB krašto valdybą buvo išrinkti ir ją sudarė: Viktoras Martišius – pirmininkas, Juras Kovalskis – vicepirmininkas ryšiams su PLB valdyba ir išieivijos lietuvių organizacijomis, dr. Antanas Stepanas – vicepirmininkas ryšiams su ALB apylinkėmis, Vida Kabailienė – sekretorė, Vytautas Genys – išdininkas, Audronė Stepanienė – narė kultūros, švietimo, sporto ir jaunimo reikalams Australijoje.

Britanija

A. a. Albinas Murinas, sulaukęs 65-rių metų amžiaus, gegužės 11 d. mirė D. Macmillano prieglaudėje Stoke-on-Trent. Velionis buvo DBLS šios apylinkės narys, vertėsis keramikos darbais. Po Mišių katalikų bažnyčioje Tunstalyje jo palikai palaidoti Bradwell krematoriume. Velionis paliko žmoną Normą, dvi dukras, keturis sūnus ir keturis vaikaičius.

Bradfordo baltiečių komitetas Latvų klubo salėje birželio 1 d. surengė koncertinį metinį baltiečių vakarą. Lietuviams jame atstovavo iš Londono atvykę "Lietuvos" šokėjai ir iš Londono bei Nottinghamo gyvenančių dainininkų sudarytas koncertinis "Harmonijos" vienetas, atsiuntęs tik keletą narių, atlikusių solo dainas, vyrų ir moterų duetus, tėtetus ir kvartetus, pianinu palydėtus V. O'Brieno. Latviai šikart programą negalėjo įsijungti, o estų pasirodymą atliko dainininkai ir šokėjos. Baltiečių komiteto pirm. G. Tomsonas koncertinę vakaro dalį pradėjo įvadiniu žodžiu ir užbaigė padėką programos atlikėjams, visiems dalyviams. Bradfordo baltiečių komitete "Vyčio" klubui ir DBLS skyrui atstovauja A. Traška ir S. Grybas.

Šveicarija

Tarptautinė jaunimo savaitė gegužės 26-31 d.d., globojama Jungtinių Tautų, įvyko Ženevoje. Savaitės įsijungė vienuolikos šalių atsiųsti jaunuliai. Lietuvai atstovavo trys vilniečiai studentai – Jurga Brazaitytė, Jonas Čekuolis ir Leonas Rinkevičius. Savaitės dalyviai išklaušė eilę paskaitų, susipažino su JT veikla, lankėsi Raudonojo kryžiaus tarptautiniame komitete. J. Brazaitytė ir J. Čekuolis, Lietuvos liberalų sąjungos nariai, užmezgė ryšius su jaunaisiais Ženevos liberalais.

Vokietija

A. a. Vilius Viliūnas, gimęs 1924 m. gegužės 18 d. Žemaičių Naumiestyje, mirė š. m. balandžio 17 d. Ostersheime prie Schwetzingeno. Velionis 1941 m. repatriavo Vokietijon, karo pabaigos sulaukęs gyvendamas prie Fuldos. Pokaryje su visa šeima iki 1951 m. gyveno Belgijoje ir dirbo Liežo anglies kasyklose. Grįžęs Vokietijon Schwetzingene įsijungė į JAV pagalbinį sąryšį 8591 kuopą. Joje praleido 36 metus iki išėjimo pensijon 1987 m. Velionis paliko žmoną Mortą, dukterį Angeliką, sūnus Dieterį ir Tomą, seserį Mortą, brolius Martyną, Armoną ir Joną JAV. Laidotuvis dalyvavo buvusieji sąryšių kuopos bendradarbiai, šioje apylinkėje gyvenantys lietuviai ir žmonos giminės. Apeigas atliko ir atsisveikinimo žodį tarė evangelikų kun. Fr. Skėrys.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliauvienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsor – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai riša knygas bei žurnalus

A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416) 625-2412

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVE

Penki kunigystės dešimtmečiai

Gausūs dalyviai kunigo Juvenalio Liaubos, OFM, pagerbtuvėse

Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM, birželio 30 d. atšventė savo 50-ties metų kunigystės sukaktį. Iškilmė prasidėjo 4 v.p.p. Aušros Vartų šventovėje padėkos Mišiomis, kurias aukėjo pats sukaktuvininkas su svečiais kunigais L. Andriekumi, A. Simanavičiumi, E. Jurgučiu, prel. P. Gaida, K. Kaknevičiumi, J. Staškumi, K. Butkumi ir V. Braukyla, dalyvaujant vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, pasakiusiam šių iškilmių progą pamokslą. Vyskupas pasveikino sukaktuvininką ir padėjo jam už gražų pasiaukojimą Dievo garbei bei žmonių gerovei, už sąžiningai ir sumanią tvarkomą šią parapiją, už darbą Kristaus vynuogynę. Vyskupas taipgi kvietė visus tikinčiuosius susirūpinti pašaukimų reikalu, priminė, kad K. Bendrija ateityje gali turėti didelių sunkumų dėl kunigų stokos. Šiais laikais nedaug jaunimo, rodančio norą tapti kunigais bei vėnuoliais, aukotis Kristaus Bendrijai. Kvietė visus melsti Dievą, kad atsirastų daugiau pašaukimų. Pamaldų metu gražiai skambėjo Aušros Vartų parapijos choro giesmės, vadovaujant muz. D. Deksnitei. Mišias puikiai giedojimu praturtino sol. Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė. Liturginius skaitymus atliko aktorė M. Kalvaitienė.

Po jų visi rinkosi į Jaunimo centrą pagerbimo vaišėmis. Prisipildė salė svečių, atvykusių iš St. Catharines, Wellando, Port Colborne, Toronto, Mississaugos ir Aušros Vartų parapijų. Sukaktuvininkas į salę atvyko su vyskupu ir kitais garbės svečiais, kurie buvo sutikti nuosirdžiais plovimais. Šią iškilmių dalį trumpu sveikinimu pradėjo parapijos tarybos pirm. J. Stankus ir pakvietė pobūviui vadovauti lietuviškos Hamiltono radijo valandėlės "Gintariniai aidai" vedėją L. Stungevičienę. Meninę dalį atliko solistai Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė, Rimas Strimaitis ir akompaniatorius muz. J. Govėdas. Programa buvo trumpa ir labai atitiko sukaktuvininko pagerbimo nuotaiką.

Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, palaimino Dievo dovanas, ir visi vaišinosi karšta vakariene, paruošta A. S. Petkevičių bei jų padėjėjų. Po vakarienos su-

kaktuvininką sveikino pranciškonų provincijolui atstovaujantis "Aidu" redaktorius, poetas kun. Leonardas Andriekus, OFM, iš Niujorko. Kalbėtojas prisiminė kun. Juvenalį Liaubą jaunystėje, kai kartu jie pradėję vienuolinį gyvenimą. Suminėjo visus jo atliktus darbus Amerikoje ir Kanadoje. Tai didelis iššūkis kraitis ir kunigo pasiaukojimas pasauliui per 50 metų. Gauta visa eilė sveikinimų raštu, jų tarpe Hamiltono vyskupo A. Tonnos, pranciškonų provincijolo Placido Bariaus, OFM, Kanados kunigų vienybės. Sveikino Kanados lietuvių katalikų centro valdybos pirm. V. Taseckas ir Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos pirm. A. Sungailienė. Gautas sveikinimas iš sukaktuvininko sesutės, gyvenančios Mažeikiuose. Žodžiu sveikino kun. Juvenalio brolis V. Liauba, atvykęs į šias iškilmes su sūnumi iš Čikagos. Taipgi sveikino buvę parapijiečiai iš Wellando, St. Catharines, Port Colborne vietovii. KLB Hamiltono apylinkės valdybos ir visų Hamiltono veikiančių organizacijų vardu sveikino vicepirm. Arūnas Raguckas, Lietuvių šaulių sąjungos vardu pirm. Mykolas Abarius, Toronto Lietuvių namų bei Labdaro vardu pirm. R. Strimaitis. Į sveikintojų eiles jungėsi Vysk. Motiejus Valančiaus mokyklos atstovas Andrius Giedraitis, Hamiltono lietuviškos radijo valandėlės bendradarbių vardu Regina Varanavičiūtė-Haggo. Parapijos tarybos bei "Talkos" sveikinimus perdavė jų pirm. J. Stankus. KLB krašto valdybos pirm. J. Krištolaitis sveikino valdybos bei Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirm. dr. V. Bieliausko vardu ir įteikė sukaktuvininkui garbės pažymėjimus. Pabaigoje jaunimas, priėmęs iš vysk. P. Baltakio Sutvirtinimo sakramentą, dėkojo vyskupui bei klebonui ir abiem įteikė po mažą simbolinę dovanėlę. Iškilmė baigta klebono kun. Juvenalio Liaubos padėka už surengtą pagerbimą. Jis kalbėjo: "Jūs pagerbėte kunigystę mano asmenyje. Ačiū jums visiems". Po jo kalbos nuskambėjo tradicinė "Ilgiausių metų". Iškilmė labai gražiai vadovavo Liuda Stungevičienė, tarpuose visa pajavirindama poezija. J. P.

KLB Hamiltono apylinkės ir visų organizacijų vardu vicepirm. ARŪNAS RAGUCKAS įteikia bendrą sveikinimą klebonui kun. JUVENALIUI LIAUBAI, OFM, jo 50 metų kunigystės sukakties iškilmėje 1991 m. birželio 30 d.

Nuotr. M. Borusienės

AŲA KAZIMIERUI BUDRECKIUI mirus,

žmoną LEOKADIJĄ, dukras – LEVUTĘ PEVCEVIČIENĘ, STASELĘ GIRČIENĘ, sūnų KAZIMIERĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Alina ir Inocentas Jurcevičiai
Judita Jurcevičiūtė

Rymantė ir Gražina su šeimomis
Marija Petrikienė

PADĖKA Mūsų mylima sesuo AŲA STASĖ GEIDUKYTĖ mirė 1991 m. birželio 27 d.

Nuoširdžiai dėkojame parapijos klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už lankymą ligoninėje, Rožinį koplyčioje, už gedulines Mišias šventovėje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame giminėms, draugams ir visiems atsilankiusiems koplyčioje ir laidotuvėse, aukojusiems Mišioms, Pagalbos Lietuvai vajui, Kanados lietuvių fondui bei "Tėviškės žiburiams", taipogi už gėles. Dėkojame A. ir V. Paulioniams už giedojimą šventovėje, ponioms už skanūs pyragus ir B. Stanulienėi už paruoštus pusryčius.

Liūdesyje likusios seserys –

Regina Geidukytė ir
Liucija Meškauskienė su šeima

Hamiltono Aušros Vartų klebono kun. JUVENALIO LIAUBOS, OFM, kunigystės 50 metų sukakties iškilmėje. Iš kairės: vysk. P. Baltakis, OFM, kun. J. Liauba, OFM; stovi: kun. Aug. Simanavičius, OFM, prel. Pr. Gaida. Nuotr. R. Paulionio

Priglaudė svetimos šalies kapai...

Prisiminus a.a. Praną Norušį, gimusį Lietuvoje, palaidotą Kanadoje

1991 m. rugpjūčio 4 d. sueis metai, kai mirė a.a. Pranas Norušis nuo daugelio širdies priepuolių. Niekad nesiskundė širdimi. Gydytojai tikrindami nenustatė širdies ydos ar kokio jos defekto. Tik antroje dieną, kai buvo nuvežtas į Ontario Collingwoodo ligoninę, širdies specialistas rado, kad velionis turėjo didelį širdies priepuolį. Padaryta didelė žala jo širdžiai. Velionis gimė 1906 m. sausio 4 d. Rimkoto vieniemyje, Metelių valsė, Alytaus apskrityje. Kai jis buvo šešerių metų, tėvai pirko ūkį Šventežerio valsčiuje, Sabiravo k. Seinų apskr. Ten išgyveno 10 metų. Buvo penki broliai ir dvi seserys. Dabar dar gyva viena jo sesuo Adelė Birgelienė, gyvenanti Kaune. Po I D. karo pardavė tą ūkį ir pirko Miklašuvos dvarą – 141 ha. Iš tėvų paveldėjo ūkį. Kaip jis pasakodavo, iš penkių sūnų tėvai jį labiausiai mylėjo, užtat ir pavedė tvarkyti ūkį.

Prasidėjus II D. karui, Lietuvą užėmus rusams, buvo sumistas ir sėdėjo 9,5 mėn. Marijampolės ir Kauno kalėjimuose. Kasnakt buvo tardomas, mušamas ir kaltinamas tuo, kad buvo turtingas ir medžiotojas-mėgėjas. Rastas šautuvas buvo didžiausias nusikaltimas. Vokiečiams užėmus Lietuvą, velionis išvydo laisvę su džiaugsmo ašaromis.

Antroje kartą užėjus rusams, Pranas pasitraukė į Vakarūs. Vokietijoje išgyveno 4 metus. Jo žmona su dukra 11 metų irgi bėgo kartu, bet sugrįžo ir buvo išvežtos į Sibirą. Žmona mirė Sibire. Jos palaikus dukra dabar parsivežė į Lietuvą. Dukra grįžo su vyru ir dviem vaikais į Lietuvą. Tėvas labai norėjo, kad dukra iš Sibiro važiuotų į Lenkiją, o iš ten būtų atskvieta į Kanadą. Jai rašė: "Važiok ten, kur kumeles pardaviau". Tai buvo slaptas susitarimas.

Sibire būnant dukrai, jis siuntė jai vaistus – peniciliną, kuris tada buvo labai brangus. Taip pat siuntė maistą, aprangą. Vėliau kai dukra jau gyveno Lietuvoje, nupirko jai du automobilius, pasiuntė daug siuntinių ir pinigų. Iš viso dukrai davė daugiau kaip \$50.000. Retas tėvas taip rūpinosi savo vaikais. Be to, dukrą iškvietė į Kanadą. Čia ji išbuvo du mėnesius.

Velionis, atvykęs Kanadon, apsigyveno Toronte ir dirbo įvairius darbus privačiuose, fabrike, ūkyje. Kas kam sugėdavo, jis padėdavo, nes turėjo aukso rankas. Pats pasistatė namą St. Catharines ir su kitu dalininku pastatė gražų namą Niagara Falls.

St. Catharines turėjo vynuogių ir kitokių vaisinių augalų ūkį. Antrai žmonai mirus kepenų vėžiu, nebegalėjo to ūkio prižiūrėti. Dėl to jį pardavė, nedideliame plote užveisė naują vynuogyną ir ten dirbo. Vėliau vedė Prancišką Paškovičienę, t. y. mane. Kartu gražiai išgyvenom 17 metų.

Sveikata susilpnėjus, St. Catharines ūkį pardavėm ir pirkom namą su mažu sklypu Staynery, kur Velionis galėjo ilsėtis be jokio darbo, bet, jo rankos, pripratusios prie darbo, nerimo. Pats pastatė sandėliuką jau su labai skaudančia koja. Būdamas Lietuvos kariuomenės susižeidė koja, kuri jį kankino visą gyvenimą. Atsiverdavo labai skausmingos žaizdos. Baiminosi, kad gali atsirasti gangrena ir reikės nupjauti koją. Daugelis gydytojų gydė, bet nepagydyt, tik Staynerio gydytojas Macdougall pritaikė vaistus; atsisėdavo slaugę į namus, kuri iš-

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Žodis iš kitos pusės

Rašo dr. ABA GEFENAS, buvęs Izraelio ambasadorius, dabar – Lietuvos žydų sąjungos Izraelyje pirmininkas, atsiliepdamas į A. Kalniaus straipsnius apie jo dienoraštį "Hope in Darkness"

Aš perskaičiau pono A. Kalniaus atsiliepiamus laikraščius "Tėviškės žiburiai" (1991.III.5 – 1991.IV.2) apie mano holokausto dienoraštį "Hope In Darkness" ("Viltis tamsoje"). Tik tas, kuris siekia paneigti istorinę tiesą, galėjo parašyti 5 tokius straipsnius, kaip tai padarė p. A. Kalnius. Vienas iš jo kaltinimų yra tai, kad aš neišreiškiu dėkingumo tiems, kurie padėjo žydams. Koks visų, knygoje pateikiamų, faktų iškraipymas!

Savo dienoraštyje p. Oną Matulevičienę (arba kaip mes ją vadindavome žydiškai – Matulevitch) iš Saulinių kaimo aš vadinau "mūsų geroji moteris" ir rašau apie ją kaip apie savo išgelbėtoją. Atsiradus pirmajai galimybei, aš iš karto susisiečiau su jos dukterim. Pagal mano pareiškimą, "Jad-Vashe" – Jeruzalės institutas žydų žuvimui ir kovai įamžinti – pripažins jau šiuo metu mirusią poną Matulevičienę kaip vieną iš tų "Pasaulio teisuolių" (žmonės, kurie rizikavo savo gyvybe gelbėję žydus). Netrukus jos dukrai bus įteiktas šis atminimo medalis su įrašu iš Talmudo: "Tas, kuris išgelbėjo bent vieną gyvą, išgelbėjo visą pasaulį".

Noriu pabrėžti, kad ne tik viena p. Matulevičienė ryžosi tokiam žygdarbiui. Buvo ir kiti pasiaukoję lietuviai, kurie, rizikuodami savo gyvybe, gelbėjo žydus. Tačiau tuo pat metu buvo tūkstančiai lietuvių, kurie dalyvavo žydų žudynėse. Tai yra tragiška tikrovė, ir neteisus yra A. Kalnius, teigdamas, kad 99,9% lietuvių žydams nenusikalto ir kad tik apie 100 lietuvių galėjo dalyvaut žydų žudynėse. Tai yra tragiška melas. Aš asmeniškai turėjau vardinį sąrašą šimto lietuvių vien tik iš Simno apylinkės, kurie kankino ir išžudė 600 Simno žydų. Lietuvoje per trumpą laikotarpį buvo sunaikinta daugiau kaip 200 žydų bendruomenių.

1942 m. sausio 20 d. buvo priimtas nutarimas Wannsee (Berlyno priemiestis) konferencijoje likviduoti 11 milijonų Europos žydų. Noriu priminti, kad Lietuvoje beveik visos žydų bendruomenės jau buvo sunaikintos 1941 m. pabaigoje. Tarp kitko, tai sudarė 94% visų žydų gyventojų vokiečių okupuotoje Lietuvoje. Jūs nužudė vokiečiai ir lietuviai pagalbininkai. Iš esmės, Lietuvoje žydų žudynės prasidėjo dar anksčiau negu vokiečiai užėmė Kauną. Taip pvz. antrą karo dieną lietuviai, vokiečių pagalbininkai, atakavo Kauno priemiestį Vilijampolę, kur gyveno daug žydų tautybės šeimų. Jie vertė žydus šokti,

melstis ir dainuoti komunistų internacionalą. Kai sadistai pavargo nuo savo "žaidimų", jie įsakė savo aukoms atskliauti ir visus juos sušaudė. Vėliau jie tęsė savo "darbą", apeidami vieną namą po kito ir žudydami nekaltus žmones, jų tarpe mažus vaikus, nėščias moteris ir ligonius. Rabinas Zalmanas Osovskis buvo rastas negyvas, gulintis ant savo sukrautų knygu. Jo galva buvo nukirsta.

Sekančią dieną vyko, savo žiaurumu neturinio pavyzdžio žmonių istorijoje, 70 nekaltų žydų žudynės "Lietūkio" garaže. Sužvėrėję žmogėdros švirkstė guminėmis žarnomis aukoms ir burną vandenį, kol viduriai trūkėdavo. Kraujo klanuose buvo žmonių žarnos, nukirsti pirštai, išpjauti liežuviai. Vienas žudikas užlipo ant suverstų lavonų krūvos ir grojo armonikele. Kiti galvažudžiai šokinėjo aplinkui ratu.

Vokiečių pagalbininkai turėjo savo naikinimo būdą: kankinti auką, kol ji netekdavo sąmonės, žmogiškos išvaizdos ir jėgų pasipriešinti. Tada tąją auką jau galima buvo nužudyti. Tokiu pat būdu žuvo mano tėvai ir du mano broliai. Sunku įsivaizduoti, kad šitų nekaltų žydų žudynėse net dalyvavo kai kurie jų kaimynai ir tie, kurie save laikė žydų draugais, mokėsi vienoje mokykloje, žaidė kartu futbolą, ruošė kartu pamokas.

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Per trumpiausią laiką išrūpinam išskvėtimus ir vizas kelioms į Lietuvą aplankyti savuosius ar važiuoti verslo reikalais. Jūsų giminėms išskvėtimus atvykti į Kanadą pristatom per porą dienų. Parūpinam įjems bilietus, atvykus – draudimą ir pervežimą iš Montrelio. Patvirtinam ar pakeičiam jų grįžimo datą. Be to, ĮVAIRIAUSI PATARNAVIMAI LIETUVOJE! Kreipkitės vakarais į Stefą ar Algį Medelius, tel. 1 - 416-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus. Tarp liepos 12 ir 28 dienos būsime Lietuvoje. Visais reikalais prašome kreiptis prieš nurodytas datas arba po jų.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,

296 Queen Street West, Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ SAS

TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA SCANDINAVIAN AIRLINES

Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežiūrint, kaip ilgal viešumėt. Parūpinam išskvėtimus, vizas, apsidorojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose).

DĖMĖSIO! DĖMĖSIO!

1992 metams užsakytos 3 kelionės lankyti šventas vietas – Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Žemaitijos rajonuose. Bus lankomos šventovės, vienuolynai, kapinės, kryžkalniai ir t.t. Visur lydės lietuvis kunigas. Amerikiečiai yra kviečiami prisidėti, sutarkysim kelionę iš visų JAV miestų.

Teiraukitės jau dabar asmeniškai pas ALGĮ ir STEFĄ MEDELIUS. Tarp liepos 12 ir 28 dienos būsime Lietuvoje. Visais keliomis reikalais tuo laiku kreipkitės į Betty McKee.

SIUNČIAME JŲSŲ ŠEIMOMS IR DRAUGAMS SIUNTINIUS Į

LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ,
GUDIJĄ, UKRAINĄ, MOLDAVIJĄ,
LENINGRADĄ, MASKVĄ

NAUJA – UŽ TORONTO RIBŲ NEMOKAMAS
SIUNTIMO ĮSTAIGOS TELEFONAS 1-800-661-0210. Siųskite
šiuo adresu: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Etobicoke, Ontario M9W 5P1

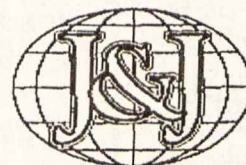
- Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg arba 12 svarų. NĖRA MAKSIMUMO RIBOS.
- Standartinius, reguliariai pristatomus maisto ir vaistų siuntinius.
- Per 14 dienų, skubiai pristatomus maisto siuntinius.
- Greitai pristatome JAV dolerius – per 7 darbo dienas tiesiog iš rankų į rankas jūsų nurodytam asmeniui.
- Reguliariai pristatome per 3-4 savaites (JAV dolerius ar rublius tiesiog iš rankų į rankas).
- Besilankantiems Kanadoje duodame draudą ir darome išskvėtimus.
- Pasiunčiame gėles.

TORVIL Ltd.

FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT CO.

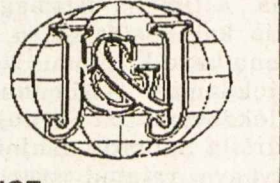
Head office: 63 Galaxy Blvd. unit 7
Etobicoke, Ontario M9W 5P1
Tel: (416)798-3320 Fax: (416)798-3321

404 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416)534-3860 Fax: (416)533-4910

"TORVIL" Ltd.

FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT CO.

HEAD OFFICE
63 Galaxy Blvd. unit 7, Etobicoke,
Ontario M9W 5P1
Tel: (416)798-3320 Fax: (416)798-3321

404 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario,
Canada M6R 2M9
Tel: (416)534-3860 Fax: (416)533-4910

"PARCEL SERVICE"

PER 14 DIENŲ

STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI Į:

- LIETUVĄ
- ESTIJĄ
- LATVIJĄ
- UKRAINĄ
- GUDIJĄ
- MOLDAVIJĄ
- MASKVĄ
- LENINGRADĄ

Iš pensininko užrašų

Operacija

NE FELJETONAS

KLEMENSAS JŪRA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Sumokėjau daktarui Agenorui už kristaliną, jo sekretorei už "konsultaciją", o atskiri specialistai ėmėsi girgždinti mano seno kūno ratukus. Plonėja, vargšėle, manoji čekių knygtė. Bet, jeigu taip reikia... Fizinio pajėgumo tikrinimui liepia atsinešti "shorts" kelnės ir teniso batų. Neturiu nuovokos, kas tai yra "shorts", o teniso nežaidžiau net jaunas būdamas. Mano "tenisas" — paskui plūgą straksėti, tik čia niekam nepasigirsi — netikės!

Pasikolinu trumpas kelnaites, keistokus baltus batus ir lūkurioju, kol išgirstu sunkiai slebizuojant mano pavarde. Įsmunku fizinių jėgų tikrinimo salėn. Sutinka baltom gulbėm besilankstančios pareigūnės. Neįspitrinu jų šypsni, tik pastebiu žėrinčius dantis.

— Galite įeiti prausyklon ir pasikeisti kelnės. Dursys jūsų dešinėje... — sako viena.

— Kam? — sakau nusijuokdamas ir pradedu segiotis. Jos spygtelia ir šoka prie durų.

— Kvaishėlės... — garsiai nusijuokiu. — Nesu nuogas. Apačioje esu su "šortu".

Nurimusios liepia rangytis ant aukšto stalo. Paguldo aukštelininką, apnarplioja elektriniais šniūrais ir atsargiai pastato ant keisto kilimėlio...

— Dabar stipriai įsikibk į tas žibaniškas rankenas — teks ilgai pabėgėti.

Laikytis galiu, bet kur tu čia, žmogeli, benubėgsi tokioje ankštoje vietoje. Aplink apstatinėtą aparatą, laikrodžiais. Prie stalo viena sėdi su pieštuku rankoje, atsivertusi didžiulę knygą, kitos su liniuoto popieriaus lakštais rankose. Visos lūkurioja...

— Kur aš čia bėgsiu tokioje siaurumoje?

— Bėgsi... jeigu nenorėsi pargriūti, — ir spustelia raudoną mygtuką.

Kilimėlis po kojomis juda. Esi priverstas žengti ir žengti, nors vis tebestovi vienoje vietoje. Baltosios gulbės tikrina "laikrodžius" prie manęs primontuotus ir informuoja skaičiais sėdinčias prie didžiulių knygų. Spusteli kitą mygtuką — kilimėlis sudreba, lyg versdamas ne mano amžiui leistina ristele judinti kojas...

Galvoju, kad su visais šitais apnarpliojimais ir bėgančiu kilimu išnersiu pro langą. Neturiu laiko svajoti nei dairytis. Kilimėlis įsismaginęs lekia kaip patrakės, o aš treplenu beveik kojomis žėmės nesiekdamas. Atsimenu, šitaip "lėkdavau". A. Fredoje, kada viršila Sabaitis naujokus gaudydavo rajonui švarinti. Sakydavo "skraidyti su sluotomis", šlavinėjant rudėjančius liepų lapus. O dabar — mat ko susilaukia senatvės dienų sutemose...

Baltašvarkės "gulbės" spaudinėja mygtukus aparatų, kurių gijos gyvataitėmis į mane įsiisurbusios. Atidžiai stebi "laikrodžius", užrašinėja skaičius. Su manim nekalba, lyg aš esu vienas tų aparatų. Jos tyli, o aš pūsgarsiai šnpuoju...

— Pavargai? — klausia viena, tikrindama pulsą. — Kai pavargsi, sakyk, sustabdysim...

— Lūkurio per šimtą metų — nepasiskysiu. Tylėsiu, kol krisiu! Bėgti įpratęs. Tik nuo uošvės nebėgau, nes tokios neturėjau. Bet... lygiai prieš 60 metų lenktynių turnyre esu laikrodį laimėjęs! Pamanykit tik — patsai aviacijos viršininkas generolas Petras Pundzevičius per aviacijos šventę iškilmingai įteikė. Tikrą sidabrinį! Labai branginau, bet... atsibastę raudonieji "išlaisvintojai" mane išgelbėjo nuo tos kišeninės sunkenybės, prieš spėjant įnerti į Lampėdžių giraitės tankumynus. Partizanuojant žemaitijoje daugelį sykų pasprukau nuo sribų tikiai dėl eiklių kojelių. O per žioplumą nacių nuvertas apkasas kasti zuikeliu net iki Holsteino atkūriau... Niekada neišsikačiuo-

si tų visų bėgimų. Va, pernai du vagišiai pastoję kelią iš kino grįžtančiam:

— Atiduok laikrodį ir pini-ginę!

— Laikrodį, — sakau, — užmiršau namuose, o pinigė... tuščia. Regite, ana iš skersgatvio trys policininkai ateina... — Vos tik jie pasuko galvas į šoną, spyriau į keli tam, kuris laikė "puštalieta" ir — du į kojas! Pasisekė. Turėjo pasisekti: ką reiškia man tie 80 metelių? Kojose aš turiu kiekvienoje tik po 40! O ir dabar — lekiu gal kokį šimtą kilometrų! Negailestingos tos "baltosios gulbės", kad jos pajuoduotų!

— Staiga klaptelėjo mygtukas — "Užteks!" — išgirdau sustodamas.

— Prakitą galite nusišluostyti rankšluosčiu prausykloje...

— Kokį prakaitą? Jokio nėra ir man nereikia jokių prausyklių! Likit sveikos, jūs šarkos — varnos! — burbleliu sprukdamas nuo to nelemto "kilimėlio".

Per savaitę pasibaigė visi "egzaminai". Drebančia širdimi aš jau ligoninės palatoje. Siaurokas kambarykštis. Dvi lovos, didžiulis grotuotas langas, gal kad ligonis neužsigeistų iš 23 aukšto sprandą nusisukti dar sąskaitos nesumokėjęs? Placia avenida biržia tūkstančiai automobilių, tik jų garsas manęs nepasiekia. Kažkur groja tylutėlė švelni muzika, lyg monotoniški pavasario lietaus lašai barbenai į širdį...

Džirgšt ir subyra ramybės valandėlė! Palaton įgrįva baltašvarki vanagų būrys.

— Lipk iš lovos, tave maudysim...

— Maudykite savo katinus! Šįryt pats išsimaudžiau. Va, dar plaukai šlapi...

Pakraipę galvas išsinešdina. Po valandėlės įgrįva jau kiti:

— Ką norit? — švokščiu, nirsdamas. — Sakiau, kad jau maudžiausi. Prapulkit!

— Neprapulkit. Leisim soraus. Reikia. — Išgrūda su prietaisais, su didžiulėmis adatomis, aukštai kabantiomis sifonais, pilnutėliais drumsto skysčio...

— Neleisiu savęs badyti! — rėkiu užsiklodamas galvą. — Kas liepė?

— Daktaro Agenorą išakymas! Ką tik skambino...

— Sakykite tam Agenorui, kad esu mirtinai alergiškas visokiems badydams ir čia!

Po valandėlės tyliai ičiuožia vyr. seselė. Angeliško gerumo šypsniu maloniam veide:

— Ką tik skambino profesorui Agenorui. Liepė duoti geriamus vaistus. Nebadysim, tik būkite ramūs. Negalit erzintis prieš operaciją. Juk geriamus stiprinančius imsite?

— O, žinoma. Geriamus mielai priimu... — Seselė, susidėjusi ant krūtinės rankas, dar maloniau nusišypso. Toks ne-regėtas meilumas balso skambėjime. Patylėjusi priduria:

— Esate aišktingas ligonis, o jūsų dešinėje pusėje, gretimose palatoje kenčia jau trečias mėnuo už jus daugeliu metų jaunesnis profesorius, įžymus rašytojas...

— O kuo jis serga, seselė? — susidomiu, pats save užmiršdamas.

— Esafago užsikimšimas, vėžys. Nepagydomas. Reikėtų operuoti, bet neišlaikys. Nusilpęs. Dirbtinai maitinamas. Sveria vos 35 kilogramus. Jūs už daugelį čia esančių laimingesnis, tik labai aišktingas. Laukiate, palyginti, lengvos operacijos. Nusiraminkite, pagalvokite, kad tikrai nesate vienas iš nelaimingiausių! Dievas jus myli ir globoja...

— Tas tylutėliai slankiojantis žemės angelas pranyksta. Susigėdęs, smaksau nukoręs snapą ir tylėdamas ryja, kokį tik gėralą man atneša. Jauna baltakepurė vėl kalbina:

— Bijote adatėlių, kunige?

— Bijau, tai kas? Iš kur tą "kunigą" ištraukei? Aš joks kunigas, varna tu...

— Nereikia pykti; aš tik pagalvoju. Man taip atrodė. Jūs panašus...

— Eik savo katiną šukuot, tai nereiks neprotingai galvoti! — nusigrėžiu į sieną.

— O senhor muto nervoso... — burbteli išeidama. (B.d.)

Netoli Šeduvos vėjo malūnas, kuriame veikia restoranas "Užuovėja"

Nuotr. Br. Saplio

Tomas Remeikis Ženevos konferencijoje

Dr. T. Remeikis buvo pakviestas JAV valstybės departamento būti JAV delegacijos nariu liepos 1-19 d.d. Ženevoje vykstančioje Tautinių mažumų konferencijoje.

Pasikeitus politinei būklei Rytų Europoje, atsiranda galimybės tarptautinėje plotmėje spręsti mažumų klausimus ir šioje Europos dalyje. Ženevos konferencija neįsivengiamai turės paliesti Jugoslavijos, Vengrijos, Rumunijos, Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų, visos Sov. Sąjungos etninių konfliktų klausimą.

Dr. T. Remeikis, politinių mokslų profesorius Cahemet College of St. Joseph ir JAV lietuvių bendruomenės visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, yra pilnateis JAV delegacijos narys. Tikimasi, kad jis, dirbdamas tiesiogiai JAV delegacijoje, galės padėti konferencijoje dalyvaujantiems Lietuvos, Latvijos ir Estijos dele-

gacijų nariams.

Pasibaigus Helsinkio konferencijai, dr. T. Remeikis dalyvaus Lietuvių bendruomenės kraštų pirmininkų suvažiavime Vasario 16 gimnazijoje, atstovaudamas JAV lietuvių bendruomenės pirmininkui dr. A. Razmai.

LB vadovai JAV tautinio saugumo taryboje

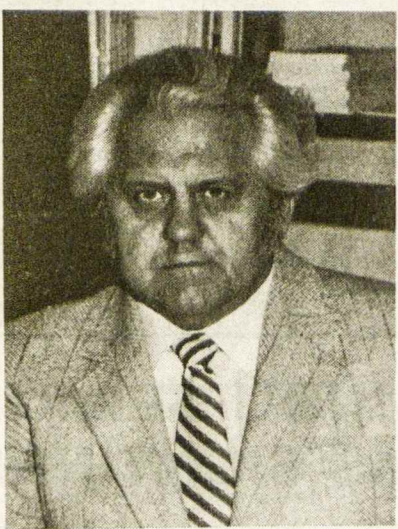
JAV lietuvių bendruomenės visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas dr. T. Remeikis, tarybos narys A. Barzdukas ir LB Vašingtono įstaigos vedėja A. Banionytė birželio 26 d. turėjo dviejų valandų pokalbį JAV tautinio saugumo tarybos (NSC) būstinėje Vašingtone.

Pokalbyje aiškintasi dėl JAV politikos Sov. Sąjungos ir Baltijos valstybių atžvilgiu. Buvo pareikšta, kad lietuviai į tą klausimą žiūri su dideliu susirūpinimu, nes Baltijos valstybių nepriklausomybė gali būti paaukota didžiųjų strateginio susitarimo interesams. Buvo nurodyta, kad tyloji diplomatija iki šiol nedarė teigiamų rezultatų. Sovietų tikslai nepasikeitė, Gorbačiovas nenori tartis su Lietuva.

Iš NSC pusės pasisakyta, kad JAV pasiryžusios remti Gorbačiova kaip sovietų vadovą, galintį pasiekti reformų ir pažangos Sov. Sąjungoje. Buvo teisinasi, kad JAV administracija daro viską, kad padėtų Baltijos kraštams. Iš pokalbių paaiškėjo, kad prezidento Bush'o politika Lietuvai šiuo laiku nieko naujo nežada. Reikia pastebėti, kad dalis JAV valstybės departamento nesutinka su NCS politine galvoseną.

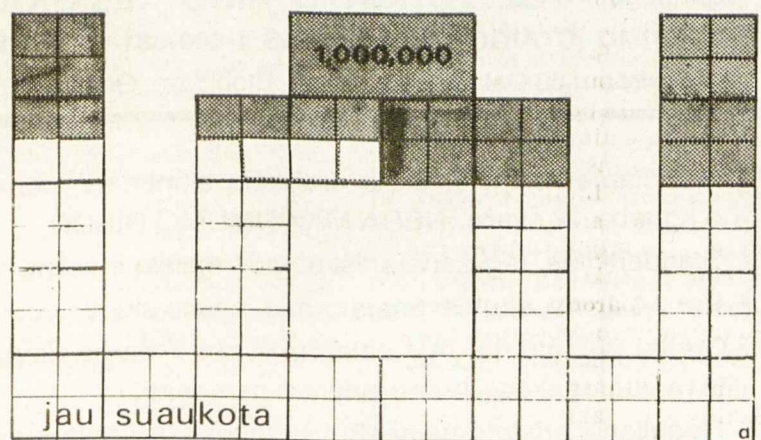
Išvija ir toliau turi veikti įviesąja opinią, palaikyti ryšius su senato ir kongreso nariais.

JAV LB inf.

Dr. TOMAS REMEIKIS, JAV delegacijos narys Helsinkio proceso konferencijoje, kuri šiuo metu vyksta Ženevoje. Nuotr. J. Tamalaici

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė — PLV
Aukais siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS
2. Skalbimo mašinas ir džiovintuvus
3. Elektrines plyteles
4. Vėsinimo sistemas
5. "Intercom" sistemas
6. Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus

Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronto.

GYDYTOJAS PATARIA

Saulės, vėjo ir vandens receptai

Dr. VYTAUTAS MEŠKA

Ištisus metus rymoję prie knygų, uoliai sėdėję susirinkimuose ir repeticiuose, bibliotekų skaityklose, išsivarginti amžino skubėjimo, miesto triukšmo, gausybės pareigų, buitės ir šeimos rūpesčių, — pasidarome irzlūs, nuvarę, suglebę. Po įprastų akstintojų — arbatos ar kavos — dar labiau daromės apatiškesni, o kartais net mieguisti. Rytai labai nesinori keltis, dieną jaučiamės neišsimiegoję, o vakare — užmigt kaskart vis sunkiau. Daugelis griebiasi raminančių vaistų. Deja, jų veikmė laikina, o pašalinė veikmė — kenksminga vidaus organams.

Užuot gerai suplanavę savo darbo ir poilsio laiką, dažnai išbėgame nepusryčiaję, pietų pertraukus metu užtesime posėdį, vakare nešamės pilną portfelį popierių namo ir sėdime prie jų iki išnaktų. Kartais savaitės darbus suspėjame tik dirbdami abi poilsio dienas. Dėl to atsiranda didelis nervų įtempimas, sutrinka normalus organizmo fiziologinių funkcijų paros ritmas.

Situacija nelinksma, tačiau kai kurie optimistai vis dėlto geba save priversti ir stengiasi dirbti toliau. Bet jų atkaklumas turi ribas ir paprastai trunka neilgai. Ir štai vasara: atostogos, poilsis, ramybė. Kokios jos turėtų būti gydytojo akimis?

Ką pasirinkti?

Užuot apsiginklavus vaistų receptais, prieš akis — daug galimybių: turizmas, kurortai, jaukus poilsio namai, įvairios poilsio stovyklos, ramios atostogų kaimė.

Ką pasirinkti? Kiekvienam — savo, — pasakysite. Sėsliam kanceliarininkui geriau tikėtų vasaros atostogos įvairinėje aplinkoje, kitų žmonių draugijoje; moksleiviui, studentui pravartu įsigyti turistinį kelialapį; protinio darbo atstovo laukia nuošali kaimo sodyba prie ežero. Na, o gamybininkui, darbininkui siūlykite poilsio namus!

Tačiau argi tokia nuovoki sistema mūsųose vyrauja? Deja, ne. Vietoj jos išgalėjusi nuomonė: jeigu atostogos — būtinai kurorte!

Organizmo ritmas

Vertingiausi vasaros atostogų lobiai — saulė, gaivus oras, jūros bangos, ramus Nemuno vingis. Tai galingi mūsų sveikatos palaikymo ir atstatymo veiksniai. Ir šiandien ne veltui gydytojai rašo receptus ne vien vaistams, bet ir minėtiems natūraliems gydymo veiksniams...

Gydytojai jau seniai pastebėjo, kad pačios įvairiausios žmogaus organizmo funkcijos turi savo 24 valandų svyravimo periodą. Dėl to normalus organizmo fiziologinių funkcijų paros ritmas yra geras sveikatos pagrindas ir vienas esmingiausių mūsų vasaros atostogų uždavinių.

Tačiau dažnai mes į tai nekreipiame dėmesio. Ir įpras-

tasis kasdienybės ratas rieda toliau. Dažnas, pagaliau sulaukęs atostogų, ilgus vakarus praleidžia su draugais, besvarstydamas gyvenimo sudėtingumus, narpliodamas savo ir kitų praeitį, be saiko rūkydamas ir išgėrinėdamas. Aiškus dalykas — kitą dieną reikia iki priešpiečių išsimiegoti, nurašinti skaudančią galvą. Pietaujama tada, kai atsibosta gulėti paplūdimyje arba saulę uždengia debesys.

Taip toks supranta atostogų laisvę! Nors tokiais atvejais žmogus elgiasi dažniausiai remdamasis savijauta, tačiau ji šiuo konkrečiu atveju nėra poilsio naudingumo rodiklis.

Šių patarimų nereikėtų suprasti kaip pamokslavimo, bet kiekvienas iš mūsų turėtų suvokti, jog kaip tik vasarą pats laikas įeiti į teisingą biologinį ritmą: anksti gultis, anksti keltis, laiku pavalgyti, nepiktinaudžiauti pasyviu drybsėjimu paplūdimyje, o lietingomis dienomis lavoje.

Judėjimo stoka

Darbo automatizavimas bei mechanizavimas skverbiasi į visas gamybos ir buitės sritis. Dėl to žmogaus organizmo motorinės funkcijos veiklumas yra nuolat ribojamas. Ši grėsmė vis stiprėja. Jeigu šiandien daugumas iš mūsų jau suprato, jog "vakariene" geriau atiduoti savo priešiui, tai hipokinezijos (judesių stokos) žala menkai įsivaizduojama. O juk ilgalaikė hipokinezija (sėdimas darbas, nepaslinkus gyvenimo būdas) ryškiai sutrikdo žmogaus organizmo veiklą.

Yra duomenų, jog fizinė kultūra, tinkamas raumenų veiklos treniravimas slopina netgi piktybinių navikų augimą. Pirmomis dienomis po sunkių operacijų, miokardo infarkto gydymui jau pradedami taikyti gydymosi fizinės kultūros elementai. Dėl to visiškai pagrįstai teigiama, kad judesiai gali būti laikomi vienu iš svarbiausių organizmo instinkto.

Mūsų kurortinio darbo patirtis rodo, jog fizinė kūno kultūra dar toli gražu nėra reikiama vertinama. Daugelis atostogaujančių poilsio namuose ištisus rytmečius praleidžia ant suoloio beskaitydami laikraščius, rūkydami. Taip "pailsėje" eina pogulio paplūdimyje, paskui pietauti

ir popiečio miego. Gydytoji patarus pasportuoti, pažaisti tinklinį, išvykti į netolimą ekskursiją, pagaliau — pasivaikščioti, — daugumas kukliai atsisakinėja, teisinasi silpna sveikata, nuovargiu ir t.t. Iš dalies tai dar būtų suprantama, jeigu taip elgtųsi senyvo amžiaus žmonės arba chroniškų susirgimų išsivarginti liginiai. Bet čia kalbama apie jaunesnius...

Gamta — gydytoja

Vasaros atostogų metu einame į gamtą arba bent prie jos priartėjame. Ilgas savaitės ir mėnesius išbuvę tarp keturių sienų, nuolat jausdami saulės, deguonies ir judesių trūkumą, šiandien mes negalime atsidžiaugti gamtos prieglobstį ir jos dovanomis. Mūsų žvilgsnis, ištisus metus prikaustytas prie knygų ar staklių, šiandien išsiki pievų ir gėlių margumynuose, debesų "pasakose", kalėdoskopiskame vandens bangų mirguliavime. Šie vaizdai, susiliedami su girių ošimu, paukščių giesme ir linksmais vaikų balsais veikia mus ir raminančiai, ir stiprinančiai, teigiamais įlydžiais "pakrauna" mūsų nervų sistemą. Net po poros tokių dienų, jaučiamės turį daugiau energijos, žvalesnį, linksmesnį, atsiranda geresnė nuotaika ir savijauta.

Tokių poslinkių nesukels ne tik natrlio bromatas, bet ir patys moderniausi nervų raminotai. O kaip pravartu ne tik palydėti saulę, bet ir ją sutikti! Tokį senųjų mūsų valstiečių įprotį — pasitikti besprasidančią dieną — mes vėliau pratęstume ir po atostogų, namie.

Atėjo vasara. Kaip ir kiekvienais metais, ji atnešė daug dovanų — taip lauktą poilsį ir kartą patį efektyviausią receptą — gamtą.

Juozas Tumas-Vaižgantas, pabuvojęs Birštone, rašė: "... prisivargus, prisibarus dėl nešvankių gyvenimo pelenų saujos, nerasi geresnės, meilesnės ir patogesnės vietos savo sielai nuraminti, kaip šis Nemuno krantas, šie kilometrai "spacieriaus".

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121,

namų tel. (705) 429-6428.

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

Latvių kultūros savaitė

Per 40 renginių, įskaitant dainų ir tautinių šokių šventę

SLAVA ŽIEMELYTĖ

Devintoji latvių kultūros savaitė Torontе prasidėjo 1991 m. birželio 29 d. ir baigėsi liepos 7 d. Programoje per 40 įvairių renginių – choriniai, orkestriniai (kamerinės, rock, gitaros ir kt. muzikos), operiniai ir religiniai koncertai, teatrų pasirodymas su latvių rašytojų veikalais, muzikos studentų pasirodymas, lengvo ir folklorinio stiliaus šokių grupės ir kt. Visos dienos buvo perkrautos renginiais, ir neįmanoma buvo kiekviename dalyvauti, nes tuo pačiu laiku supuolė keli renginiai.

Birželio 29 d. teko dalyvauti baltiečių simpoziume. Įdomu buvo klausytis lietuvių, esantį latvių atstovų pasisakymų apie praejusią ir dabartinę jų muzikinę veiklą. Konkretų išvadų nepadarė. Latviai ir estai pabrėžė, kad jų jaunąją kartą perima veikla visuose bendruomenės daruose. Tenka susimąstyti, kaip tai įgyvendinti mūsų gyvenime.

Liepos 2 d. nuvykau į Latvijos operos koncertą. Programoje dalyvavo choras iš Niujorko, radijo ir televizijos choras iš Latvijos, baritonas Pauls Berkolds, Michael Fiacco — tenoras (italas, malonaus tembro balsas) ir Solveiga Raja — sopranas, dainuojanti Latvijos operoje. Toronto festivali orkestro įdainingas muzikos garsai, diriguojanti Andrejs Jonsons, lydėjo choras ir solistus ištraukose iš 10 latvių operų. Kompozitoriai: Kalnins, Medins, Skulte ir Zilinskis. Dauguma operų — pagrįstos tautiniais motyvais. Deja, salė buvo per maža, netinkama tokiam orkestrui ir tokiam koncertui. Orkestro pučiamieji instrumentai, keliantys vidinio šauksmo nuotaiką, užgožė šimto žmonių chorą ir solistus — vietomis negalima buvo jų net girdėti. Chorai (daugiausia jaunosios kartos) labai gerai paruošti, išlyginti balsai, preciziškas dainavimas.

Liepos 6 d. Maple Leaf Gardens patalpoje (stadionas, talpinantis 16,000 žiūrovų), įvyko pagrindinis šio latvių festivalio renginys — jungtinis chorų pasirodymas. Dalyvauti turėjo apie 800 dainininkų iš Amerikos, Kanados ir Latvijos. Deja, kai kurių chorų atvykimas iš Latvijos buvo sukludytas, o iš Amerikos kai kurie chorai neįstengė atvykti dėl finansinių sunkumų. Scenoje pasirodė tik apie 450 chorisų su Festival Symphony orkestru.

Choristai rinkosi į paskirtas vietas be jokios organizacijos. Iškilmingiau buvo įnešta pritemdytoje salėje iliuminuota festivalio vėliava. Po trumpų sveikinimų, lydinč orkestrui, sugiedoti Kanados ir Latvijos himnai.

Pirmoje programos dalyje atlikta dvylika tautinių ir liaudies dainų be instrumentų pagalbos. Nesudėtingos harmonijos, klausytojams gerai pažįstamos, nuo senovės žinomos dainos gražiai skambėjo ir publikos buvo šiltai priimtos.

Monotoniją kiek praskaidrino dirigentų keitimasis kiekvienai dainai. O jų buvo aštuoni — iš Latvijos, Amerikos ir Kanados.

Antroje programos dalyje girdėjome tęsinį pirmos dalies — 12 dainų. Vyrai ir moterys dainavo atskirai. Paskutinės trys dainos buvo lydimos orkestro. „Kantata mano kraštui“, parašyta Peters Barisons chorui ir orkestrui, diriguojama Andrej Jonsons, galingai ir išdidingiai skambėjo.

Monotoniją kiek praskaidrino dirigentų keitimasis kiekvienai dainai. O jų buvo aštuoni — iš Latvijos, Amerikos ir Kanados.

Antroje programos dalyje girdėjome tęsinį pirmos dalies — 12 dainų. Vyrai ir moterys dainavo atskirai. Paskutinės trys dainos buvo lydimos orkestro. „Kantata mano kraštui“, parašyta Peters Barisons chorui ir orkestrui, diriguojama Andrej Jonsons, galingai ir išdidingiai skambėjo.

Iš arabų nelaisvės pabėgę buvę priešai, tapę draugais: MORGAN FREEMAN (kairėje) ir KEVIN COSTNER. Iš filmo „Robin Hood: Prince of Thieves“

„Kantata mano tėvynei“, religinio pobūdžio, parašyta Andrejs Jurjans chorui, orkestrui ir soprano balsui. Dainavo solistė Laila Salins — gražus balso savininkė, puikiai interpretavo maldą „Dieve, apsaugok mūsų šalį ir duoki jai laisvę“. Dirigavo Arvids Purvs. Verta paklausti, gražus muzikinis kūrinys.

Paskutinė programos daina „Tegyvuojia Latvija“, parašyta Janis Medins, yra tapusi antru Latvijos himnu. Visa publika įsijungė į dainavimą. Graži, paprasta melodija, orkestrui pritaikyta palyda ir visų pakilus dainavimas paliko gilų įspūdį.

Liepos 7 d. Maple Leaf Gardens įvyko tautinių šokių grupių pasirodymas. Tai paskutinis šios dainų šventės renginys — „Grand Finale“. Latvių šokėjų — apie 800 — suvažiuo iš Amerikos, Kanados ir Latvijos. Programoje dalyvauti buvo kviešti taip pat estų ir lietuvių „Gintaro“ šokių grupės.

Tokio pobūdžio kultūros savaitė yra milžiniškas darbas. Už tai reikia pasveikinti latvių kultūrininkus, organizatorius, darbuotojus ir visą latvių bendruomenę (Torontе — apie 10,000).

AURELIJA BALASAITIENĖ

Negrijžtančiam

Einu pasitikt savo sapno, per kauburius aukštus einu ir laukiu šlėmėjimo žingsnių vienumoj begalinių naktų.

Tavo žingsniai, kaip amžinas aidas niekada nedainuotos dainos, kaip gestacija vakaro veidas, kažkur dingo kalnuos tolimuos.

Kartais žaidžia palangėj vėjelis, o sodely supnuoja gėlę. Tirstas rūkas virš tvenkinio kelias mane šaukia sutikti tave.

Ir taip liksim kelių nesuradę. Mes žvaigždė nenuvėję į namus... Krinta asarų skaidrios kaskados... Toks plakimas širdies neramus.

Ir aplink vien budėgnės. Nėr kelio, net dangaus per miglas nematau, tiktai rūkas į viršų vis kelias ir atėjo lemtis man ir tau.

Be šlėmėjimo žingsnių vis laukiu ir klausaus kiekvienam šlėmesy... Balti debesys plaukia ir plaukia ilgesingos tylos kupini.

Be tikiu — kada nors mūsų sielos susitiks ir mlysis kaip mes, Gal tada mūsų kelias per kalnus, gal tada virš budėgnių suves...

FILMŲ PASAULYJE

Kryžiuočių ordino likučiai Anglijoje

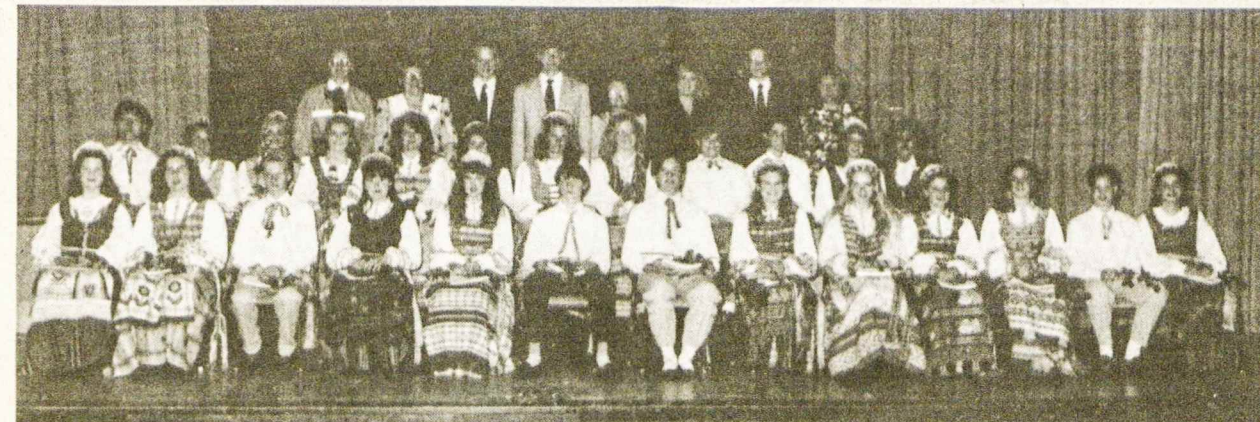
Iš nelaisvės Afrikoje pabėgę kryžiuočių ordino nariai pasiekia Angliją. Jų kovos primena Lietuvą

ALGIRDAS GUSTAITIS

Amerikiečių gamybos filme rodomas gabalėlis iš nepavykusio kryžiuočių ordino bandymo nukariauti šiaurinę Afriką, ten arabų kraštuose įvesti krikščionybę. Angliška filmas pavadinamas „Robin Hood: Prince of Thieves“ (Robin Hood'as — vaigiū princas).

Arabų nelaisvėje rankos kapojamas vagims. Tokiu momentu, keičiant grandines, pabėga trys bėlasisviai, kurių vieną arabai tuojau nušaua. Pabėga tamsaus veido ir balto veido vyrai, neseniai buvę priešai. Abu pasiekia Angliją. Baltasis (vaidina Kevin Costner) iš džiaugsmo bučiuoja žemę. Tamsiavėdis, kuris turėtų būti arabas (vaidina nepras Morgan Freeman), pamato puolancius anglus. Tenka prieš juos atakliai kovoti. Vos išsigeibst.

Įvairios kovos vyksta nuolat.

Toronto Maironio mokyklos absolventai mokslo metų užbaigimo iškilmėse gegužės 17 d. Prisikėlimo parapijos salėje

„Tankėjanti šviesa“

Naujoji Tomo Venclovos poezijų knyga

Lietuvių išeivijos poezija pastaraisiais laikais yra praturtėjusi vienu kitu vardu iš pačios Lietuvos. Tų vardų tarpe pats žymiausias, be abejo, yra Tomo Venclovos, atsiradusio Vakaruose 1977 m. Jis ne tik poetas, vertėjas, literatūros ir kalbos tyrinėtojas, bet ir mokslinės literatūros populiarizatorius. Dar Lietuvių būdamas išleido eilėraščių rinkinį „Kalba ir ženklai“ (1972 m.), o JAV — „98 eilėraščių“ (1977 m.; recenzija „Tėviškos žibūriose“, 1979 m., nr. 23).

Dabartinis rinkinys „Tankėjanti šviesa“ yra kiek kitokio pobūdžio: jame šalia originaliosios poezijos įdėta ir 4 autorių — lenkų Cz. Miloszo, Z. Herberto, S. Baranczako ir rusų J. Brodskio — poezijos vertimų. Santykių: 17 originalių ir 11 verstinių eilėraščių.

Pratarmės žodyje šiai dvižanrei poezijos knygai autorius sako: „Visą gyvenimą dirbu abiejose srityse. Man jos visiškai lygiateisės: tarp dviejų žanrų neįžiūriu ne tik budėgnės, bet ir didesnės spragos“. Versdamas vadovavosi ne tiek tradicinio vertimo teorija, kiek atkūrimo ar perkūrimo principu. Taip būvę gaunamos „pamėgtų eilėraščių tolimos variacijos“ savo kūryboje. Dėl to ir šiame rinkinyje pasitaiko ne tik išviršinės formos (pvz. strofų sandaros), bet ir kai kur turinio atskambį. Originalioji poezija atsiranda toj pačioj lygiagretėj su verstine, kartu neprarasdama ir savo originalumo.

Jau apie „96 eilėraščių“ rinkinį kalbant buvo pastebėta, kad tą poezijos rinkinį vertinant beveik visi tinka senieji vertinimo kriterijai, nes kū-

tos. Pakliūva lyg į raganų pilį, kur gero norintį baltąjį apgaulingai puola kažin koks maskuotas karys. Pasirodo — graži mergina, kaip tiktai jo ieškojoji.

Nuotykių sukūryje vyrai pakliūva į didelį mišką, ten vos išsigelbsti nuo miško gilumoje gyvenusių. Jie vadinami *keltais*. Parodyti atsilikę nuo pažangos žmonės, fiziškai tvirti, sveiki, idealistai, bet nemoka net lankais šaudyti. Prisimenant, kad senoji keltų tautosaka gerokai panaši į lietuvių tautosaką (jų pasakos ir dainos panašios į lietuviškąsias), stebint filmą kyla mintys apie prieš daug šimtmečių vykusius gyvenimų keliavimus į naujas žemes.

Filme žiaurus Nottingham srities valdovas anglas (Alan Rickman) nori nudobti namo sugrįžusį didiką (Kevin Costner). Nuotykius seka netikėtumai. Jis keltus išmoko šaudyti strėlėmis, pabaigoje nugali klatingą anglą, lieka su įsimylėta mergina (Mary Elizabeth Mastrantonio).

Filmas sukurtas pagal Pen Densham rankraštį. Režisierius — Kevin Reynolds. Filmuota Prancūzijoje ir Anglijoje. Vaizduojami XII š. laikai. Tada europiečiai dar neaugino bulvių, jų nevalgė. Bulvės Europon atvežtos ispanų, kurie jas pamatė, atvykę į neseniai atrastą Ameriką. Į Europą bulvės galėjo būti atvežtos 1524 m., o jei anksčiau — tai jomis nesinaudota valgydami.

Filme vaizduojamu laiku dabartinėje Anglijoje karvės buvo mažutės, kiaulės mažutės, avys keistai apsisėlusios vilnomis. Pastatai, rakandai taip pat atitinkamai parinkti. Filmas įdomus žiūrėti. Pasigėrėtinos kautynių scenos.

ryba čia susijusi su poeto pamėgta semiotika — žodžių ženklų teorija. Tatai veikia visą poetinę procedūrą, tradiciniai metaforų žodžiai įgauna naują reikšmę. Tas pat tinka ir šiam naujam Tomo Venclovos poezijos rinkiniui.

Tematinio atžvilgiu čia daugiausia vietos duota egzotinei problemai. Palikus įgimtą tereną ir visą jos erdvę, tenka taikytis prie naujų svetimų kraštų aplinkybių, reiškiant padėką „naujai žemei“, nors ji yra „neperregima“ (p. 13), o meilė gimtajai tėviškei lieka neišdildoma.

Tebus už naują žemę padėkota. Ji man neperregima, bet gyva. Aš jai neperregimas, bet sakyčiau, Jog Odiseja persėnės šuva Veikiau pažins ne tėviškę, o šičia. (Padėkos diena)

Atsiminus, kas varginamoj tėviškėj pergyventa, „svetur akmens svoris“ pasidaro nebusunkus. Atsidūrus Paryžiuje, Berlyne, Aberdeene, pasijuntama „tremty, prie kurios reikia priaugti“ (p. 42). Ties East Rock pamato, kad „nebėra kur trauktis“, pamato „kalbos dyknę“, kai atsiranda spraga tarp žodžio ir daikto. „Negarbingos dekadros“ (Audeno žodžiais) metu tenka gyventi tarp „šešėlių ir baimės“. Prie to „Juodas egzodas“, kai „amžius per pusę nutrintas“ (p. 62). Dėl to ir pesimistinė gaida, nuaidinti ironiškais garsais:

Tikėk žiema. Gerk palaimingą šaltį. Didžiūokis tuo, kad netekai namų. Nelyginant bėglis, prigludęs valty, Alsuo k tamsa ir druskos giedrumu. (Už pusmylio)

Šie pergyvenimai išreikšti kartais abstrakčiais bei hermetiškais, kartais drąsiais bei apokaliptiniais vaizdais, kartais naujos prasmės žodžiais bei įvaizdžiais, kaip „juoda sferų muzika“, „epochos pašalas“, „skruosto kontritas“, „horizonto brūkšnis“ ir t.t. Nemaža čia įvaizdžių ir iš antikinio bei mitologinio pasaulio. Tai poetinio elito kūryba, skirta ne tik literatūroj, bet ir apskritai civilizacijos istorijoj gerai išprususiam skaitytojui.

Panašaus pobūdžio yra ir verstinė šio rinkinio poezija. Kiek autoriaus originalioji poezija skirta pirmiausia egzotinei lemčiai atskleisti, tiek verstojoje akivaizdus nusiteikimas parodyti europinę šio amžiaus būseną, paanalizuoti to amžiaus žmogaus veiksmų apraiškas bei išdavas. Abu šiu poezijų žanrai šiaip ar taip susisiečia. Abu išreikšti panašia nuotaika ir panašiu moderniniu stiliumi.

Iš tų verstinių poetų T. Venclovai bene artimiausias bus Česlovas Milošas (Czesław Miłosz), kilęs iš Lietuvos, apie jį rašęs romaną ir poeziją, Nobelio premijos laureatas. Jam šiame rinkinyje skirti 3 eilėraščiai, parodytas ir šių laikų europinio žmogaus moralinis supratimas. Jis net „skriausti įpratęs“, turi bijoti aiškos poeto akies:

Bijok poeto. Nes aštrios jo akys. Tų jį sutryps — bet sutiks kitą. Bus užrašyti poelgiai ir šnekos. (Skriausai įpratęs)

Tolerancijos ir laisvės supratimo stoka einą dar iš tolimųjų laikų, kai tada grėsė lauzas kaip dabar gulagas ar kacetas.

Zbignievas Herbertas (Zbigniew Herbert), gimęs 1924 m. Lvove, yra modernus, daugiausia minties poetas, humanistas. Jam skirti 2 eilėraščiai. Eilėraštinis „Pranešimas iš apsupto miesto“ aktualus savo rezistencine tematika:

kapinės plečias gynėjų skaičius mažėja

VYT. TYRUOLIS

bet mes tebesiginam ginsimės ligi galo ir jei Miestas išnyks bet paliks bent vienas jis nešis Miestą tremties keliais savyje bus lygus Miestui.

Stanislovas Barančakas (Stanisław Baranczak), gimęs 1946 m. Poznanėje, yra poetas, kritikas, vertėjas, kuriam būdingas moralinių konfliktų pavaizdavimas, šio amžiaus kankinamo ir apgaunamo žmogaus problemos; kaip ir Herberto, reiškiamos ironiškai:

dar nevisiškai ankšta; dar liko pakankamai vietos tarp spygliuotos vielos ir spygliuotos vielos. (N.N. mąsto apie tolesnes perspektyvas).

Iš šiam poetui skirtų 4 eilėraščių „Vakaro himnas“ savo tematika artimas T. S. Elioto kūrybai „Keturiuose kvartetuose“ („Virš mūsų išminties ir mūsų žodžių/Temsta naktis).

Rusų emigrantinis poetas Jozefas Brodskis (Joseph Brodsky), gimęs 1940 m. Leningrade, Nobelio premijos laureatas, artimas T. Venclovai, kaip ir Č. Milošas, padėjo apginti nuo režimo persekiojimų. Jam skirti 2 eilėraščiai, susiję su antikine mitologija, po kuria slypi ir dabarties tiesos. Kartais ir „juodasis egzodas“ lieka vertesnis už pasilikimą. Odisejas sako sūnui Telemachui:

Anuomet mus išskyrė Palamedas. Bet gal gerai padarė: be manęs tu išvaduos nuo Edipo aistrų, ir nuodėmė netrikdo tavo sapno. (Odisejas Telemachui)

Nors šis poezijos rinkinys pagal išorę nestoras, bet savo turiniu itin kūrybingas. Be to, tai naujas bandymas jungti du žanrus.

Tomas Venclova, **TANKĖJANTI ŠVIESA**. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas Čikagoje, 1990 m. Apipavidalino Henrieta Vepštie, spaudė M. Morkūno sp-vė. 67 p. Kaina \$8.

TORONTIETĖ ZITA PRAKAPAITĖ, ruošianti doktoratą kraujo vėžio tyrimų srityje Paryžiaus Pierre ir Marie Curie universitete, gavo Biochemijos dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) fondo stipendiją

Atsiūsta paminėti

Everistas Fedaras, **LIETUVIAI MANITOBOJE**. Albuminio formato leidinys, kuriame sutelkta laikraštine medžiaga apie Kanados Manitobos lietuvių iki 1990 m. 283 psl. Atspausdinta tiktai keliolika egzempliorių.

AIDAI, Kultūros žurnalas 1991 nr. 2. Šiame numeryje: Vytautas Landsbergis — Atmesti neapkynti; Julius Bansevicius — Kai kurie medicinos ir religijos santykio aspektai; Bernardas Brazdionis — Pavasario elegija, Katakombų šviesa, Vėlinių veliomas, Lemtis, Interdiktas; Vincas Trumpa — Dr. Jonas Šliūpas — aušrininkas; Irena Skudienė-Sarkutė — Geologija Lietuvoje XIX amžiaus pradžioje; Brolis Jeronimas, OFS, — Jurgis Ambrozijus Pabrėža; Dr. Povilas Rėklaitis — Augsburgas, jo grafikai Lietuvos temomis XVII amžiuje; Pranas Zundė — Kazys Bizasakas; Brandos metai; Andrea Botto — Mikalojus Konstantinas Čiurlionis.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kanados lietuvių Zita Prakaipaitė, torontiečių Bronės ir Stasio Prakupų dukra, ruošianti doktoratą kraujo vėžio tyrimų srityje Paryžiaus Pierre ir Marie Curie universitete, gavo Biochemijos dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) fondo \$1.000 stipendiją. Velionies atminimui 1985 m. įsteigto fondo šiemetinė stipendija jai paskyrė komisiją, kurią sudarė jo tėvai, sesuo, chemijos dr. Vytautas Narutis, chemijos inž. Richard Jambor, finansininkas Saulius Mikaliukas ir psichologijos dr. Algimantas Norvilas.

Su dr. Konstancijos Paprockaitės-Šimaitienės parašyta ir išleista knyga „Moteris su baltu chalatu“ buvo susipažinta metiniame Niujorko lietuvių gydytojų draugijos susirinkime gegužės 4 d. Kultūros židinyje Bruklene. Pati autorė kalbėjo apie šios knygos išleidimo problemas, o turinį aptarė dr. J. Kriaučiūnas. Atsiminimų knygoje dr. K. Šimaitienė atskleidžia ligoninėje pastebėtas fizines ir dvasines ligoninių kančias, jų santykius su gydytojais ir šeimos nariais.

Lietuvių dailės muziejus Ledomonte surengė dvi iki rugsėjo 28 d. trukščiančias nuotraukų parodas, atidarytas balandžio 12 d. Muziejiaus salė yra skirtos apžvalginėi fotomenininko Algimanto Kezio parodai, kuriai jis sutelkė daugiau kaip 130 rinkinių nuotraukų, atspindinčių beveik 30 metų kūrybinį laikotarpį. Jos atidaryme broliai John ir Paul Burdick rodė savo firmos „Burdick Video Production“ Madisone sukurta vaizduojamą apie fotomenininką A. Kezį ir jo kūrybinius laimėjimus. Dailės muziejus fotogalerijoje yra įstatyti Merkinėje gyvenančių brolių Algimanto ir Mindaugo Černiauskų 90 nuotraukų, įamžinusių nykstančio Lietuvos gyvenimo vaizdus — kaimus, sodybas, kryžius ir žmones, ypač tuos, kurie yra nelaimingi, apiešti, pasenę sunkiame ir skausmingame gyvenime. Atidaryme apie brolius Algimantą ir Mindaugą Černiauskus bei jų vertingas nuotraukas kalbėjo tada Čikagoje viešėjęs žymusis Lietuvos fotomenininkas Romualdas Požerskis.

Žurnalo „Laiškai lietuviams“ 1991 m. rašinių konkursas įsijungė penkios moterys ir penki vyrai, o premijas laimėjo keturios moterys ir du vyrai. Jas paskyrė vertintojų komisija: pirm. Vytautas Mikūnas, nariai — Vytautas Kasniūnas, Vaidas Kelerienė, Gailutė Valiulienė ir seselė Ona Mikailaitė. Pastaroji perskaitė premijų paskyrimo protokolą tradicinėje „Laiškų lietuviams“ šventėje balandžio 14 d. Čikagoje. Pirmąją premiją už rašinį „Iš anglies į deimantą“ laimėjo klivlandietė Dalia Stankienė, antrąją už „Aukų bokštą“ — vilnietis Vyntas Čaplikas, trečiąją už „Itampas šeimoje ir visuomenėje“ — dr. Romualdas Kriaučiūnas iš Lansingo, Mich., ketvirtąją už „Paslėptą Dievo didybę“ — Nina Gailiūnienė iš Floridos Juno Beach. Dvi penktosios premijos paskirtos Lietuvos atstovei Marijai Kazakevičienei už rašinį „Nelaimės šaknis“ ir Lansinge, Mich., gyvenančiai Gražinai Kriaučiūnienėi už rašinį „Liūdesys — augimas ir pasidavimas“.

St. Petersburgo lietuvių klubas Floridoje gegužės 4 d. specialiu savo choro koncertu ir vakariene atsisveikino su šiam chorui nuo 1976 m. vadovavusiu Petro Armonas, violončelistas, grojęs simfoniniuose orkestruose, vargonininkas, chorų vadovas, gilus savo darbo pėdsakas palikęs „Dainavos“ ansamblyje Čikagoje, iš kūrybinės veiklos pasitraukė dėl senatvės nusilpusio regėjimo. Atsisveikinimo koncerte jo diriguojamas klubo choras atliko tryliką dainų, talkinamas solistų O. Armonienės, S. Citvaro, A. Kusinsko ir pianistės R. Diktienės. Programą dailiuoju žodžiu papildė aktorė D. Mackialienė, buvusi Los Angeles dramos ambūrio režisierė. Koncertinis renginys buvo pradėtas St. Petersburgo lietuvių klubo pirm. A. Gudonio įvadinio žodžiu. Kun. dr. E. Gerulis skaitė muz. P. Armono veiklai skirtą pranešimą „Žmogus ir muzika“. Po koncerto St. Petersburgo lietuvių atstovai dėkojo muz. P. Armonui už jų gyvenimą praturtinusią veiklą. Choro vardą kalbėjo valdybos pirm. H. Gineitis. Muz. P. Armonas padėkos žodyje apgailestavo, kad jam teks pristabdyti kultūrinę veiklą.

Lietuva plečia archyvų ryšius su Šiaurės Europos šalimis. Pirmieji pokalbiai tarp Lietuvos ir Švedijos archyvarų buvo pradėti jau pernai. Šių metų birželio 11-14 d.d. Švedijos Harnosando mieste įvyko XVI-sis Šiaurės šalių archyvarų kongresas, susilaukęs apie 250 dalyvių iš Danijos, Suomijos, Norvegijos, Islandijos ir pačios Švedijos. Svečių teisėmis kongresas buvo pakviesti ir Vokietijos, Lenkijos, Lietuvos, Latvijos bei Estijos archyvarų atstovai. Lietuvos valstybiniai archyvams ir jų generalinei direkcijai atstovavo Alfonsas Tamulynas. Lietuva svečio teisėmis pirmą kartą kongresan įsijungė kaip nepriklausoma valstybė. Kongreso rengėjai, pasikviesdami tris nepriklausomybės siekiančias Baltijos valstybes, parodė savo paramą tiems siekiams. A. Tamulynas „Lietuvos aide“ džiaugiasi pasiektais laimėjimais: „Kongreso metu užmegztį naujų kontaktų su Šiaurės šalimis, išplatinę informaciją apie Lietuvos valstybinius archyvus, aptartos tolesnių ryšių plėtojimo tarp Lietuvos ir Šiaurės šalių archyvų galimybės, šalis dominančių archyvinų dokumentų paieškos, humanitarinė parama mūsų archyvams“.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	8 %
180-364 d. term. ind.	8 %
1 metų term. indėlius	8 %
2 metų term. indėlius	8 1/4 %
3 metų term. indėlius	8 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	8 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk. ..	9 %
2 metų GIC-met. palūk. ..	9 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. ..	9 1/4 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	8 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	9 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	9 1/4 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	9 1/4 %
Taupomąją sąskaitą	7 1/4 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	7 1/2 %
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 3/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo ..... 11 3/4 %
Sutarties paskolas	nuo ..... 11 3/4 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų ..... 10 1/4 %
2 metų ..... 10 1/2 %	
3 metų ..... 10 3/4 %	
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų ..... 9 3/4 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 49 milijonus dolerių**Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas**

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

Roma Griniūtė-Grinbergienė, vyr. redaktorė sporto žurnalo "Vytis", leidžiamo Vilniuje, 1989 m. liepos 3 d. su grupe torontiešių stebėjusi "Vejo" pasikutes pasirodymo rungtynes Toronte, prieš komandai išvykstant varžyboms į Lietuvą. Pirmoje eilėje iš kairės: Gražina Krašauskienė, Audrius Šileika, Roma Grinbergienė, dr. A. Šapokaitė-Šipelinė. Nuotr. S. Krašausko

Nepriklausomybė ir sportas

(iš Vilniaus specialiai "Tėviškės žiburiams")

ROMA GRINIŪTĖ-GRINBERGIENĖ

Lietuva paminėjo pirmąsias Nepriklausomybės atkūrimo metines. Nors tebegyvename sovietų armijos apsuptyje ir negalime būti tikri, kad vėl nesuriamos tankai ir nepaprastai šūviai, galime drąsiai sakyti: Lietuva per tuos metus laisvės keliu toli pažengė.

Lietuvą iš naujo atrado pasaulis. Lietuvos respubliką pripažino dvi pirmosios valstybės – Islandija ir Danija. Lietuvoje aktyviai sumažėjo vergiško mąstymo žmonių, kurie dėl ribesnio karnio, pašarų maisto ar benzino statinės dar nori paklūpti ir nekelti balso prieš pavergėjus. Šitokios žmonės iš jų dvasinės nelaisvės išvadavo sausio 13 dienos aukos, krauju pasirašiusios už Nepriklausomybę. Dabar jau nedaug kas drįsta ant jų pačių svarstyklę dėti laisvę ir benziną ar kokį kitą daiktą. Didžiūma Lietuvos žmonių tvirtai pasiryžę nesukti iš laisvės kelio, koks sunkus jis bebūtų.

Nelengvi buvo pirmieji Nepriklausomybės atkūrimo metai Lietuvai. Nelengvi jie buvo ir Lietuvos sportui. Ir, deja, vergiško mąstymo žmonių sporte taip pat buvo.

Kai 1990 m. kovo 14 d. Lietuvos tautinis olimpinis komitetas ir Valstybinis sporto komitetas paragino sportininkus nebedalyvauti Sov. Sąjungos čempionatuose ir rinktinėse, dauguma sportininkų ir trenerių iškart viešai pareiškė: "Nedalyvausime!" Tai buvo suprantama. Jeigu sakome, kad Lietuva nepriklausoma valstybė, ir norime, kad tai pripažintų kiti, visų pirma reikia patiemis pripažinti Lietuvos Nepriklausomybę ir atitinkamai elgtis bei veikti.

Tačiau netrukus prasidėjo nesu-
prantami dalykai. Viešai atsiženg-
nojė nuo Sov. Sąjungos, Lietuvos
komandų treneriai Benjaminas
Zelkevičius, Antanas Taraskevi-
čius, Narsutis Dumbauskas paskui
ėmė kalbėti visiškai kitaip: Lie-
tuvos tautinis olimpinis komite-
tas priverstė atsisakyti Sov. Są-
jungos čempionatų ir rinkinių,
o reikėjo ir toliau dalyvauti, da-
bar prapulsiame, viskas sugrius. Jų
choro solistų tapo krepšinio tre-
neris Algirdas Gedminas, be kita
ko, pareiškęs, jog išėjimas iš Sov.
Sąjungos rinkinių ir čempionatų
jam primena spalio demonstracijas.
"Sporto" laikraštis. Sov. Sąjungos
rinktinėse liko irkluotojai Jonas
Narmontas, Sigita Kučinskis, Ar-
tūras Veita, lengvaatlečiai Romas
Ubartas, Remigija Nazarovienė,
o galop susigundė ir rankininkė Au-
ra Žiūkienė, futbolininkas Valdas
Ivanuskas.

Žinoma, Lietuva dėl to nesugriu-
vo. Tačiau garbės Lietuvos sportui
tai nedarė. Anokia čia garbė, kad
lietuvių elgtis taip, tarytum bū-
ti po Sov. Sąjungos padu jiems ne
kiek neįkyrėjo, tarytum jiems kokia
šventvagystė vieną dieną mosuoti
Lietuvos trispalve, o kitą klusniai
atsitoti po raudoną Sov. Sąjungos
vėliavą, jeigu iš to galima išpešti
kokios nors naudos.

Viena dar laimė, kad tokie žmo-
gelių Lietuvos sporto kėsimoje at-
sirado nedaug. Ir nenuostabu, kad
sausio 13-osios auką kraujas atve-
rė ir jiems (nežinia, ar visiems)
akis. Prilto kalbos apie nedaly-
vavimo Sov. Sąjungos rinktinėse
ir čempionatuose "pražūtingumą",
Lietuvos sportininkai – paklyde-
liai vienas po kito oficialiai pa-
reiškė, kad jie sovietijos rinktinė-
se nebedalyvaus. Tik Artūras Vieta
kol kas tyli.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
  - AC langai ir sienų sekcijos
  - Vėsintuvai
  - Garažo durų atidarytojai
- Tel. 762-9190

siu metu tapti Šiaurės šalių sporto tarybos nare.

Varžybų į užsienį dabar per vie-
nerius metus išvažiuoja tiek Lie-
tuvos komandų, kiek anksčiau ne-
išvažiuodavo per penkerius, o kai
kurį sporto šakų – per dešimtmetį.
Tiesa, nemažai Lietuvos sporti-
ninkų išvyko žaisti į užsienio
klubus. Tačiau argi tai labai blo-
gai? Tegū užsidirba žmonės – juk
kiekvienas jų treniruotėms pau-
kojo aibes jėgų ir laiko, o gaudavo
už tai varganas rubelius ir, norė-
dami bent šiek tiek geriau gyventi,
buvo priversti vėžti iš užsienio daik-
tus ir pardavinėti.

Kai tik Lietuvos tautinis olimpi-
nis komitetas ir sporto federaci-
jos atgaus tarptautines teises, mū-
sų "užsieniečiai" į Lietuvos rink-
tines grįš. Tai – neabejotina.
Tiesa, dabar Lietuvoje sportui
skiriama mažiau valstybinių lėšų
negu anksčiau. Bet tai yra taip pat
ne be Sov. Sąjungos "pagalbos".
Vien ta garsoji blokada kiek Lie-
tuvai kainavo. O kiek kainuoja pa-
stovus trukdymas normaliai dirbti,
prekiauti, vystyti ekonominius ry-
šius? Nusimes jungą, atsisagus, su-
tvirtės Lietuva, praturtės ir sportas.

Šiais metais pats didžiausias ir
svarbiausias sporto įvykis Lietuvai
ir visam lietuvių pasauliui, be abe-
jonės, bus IV pasaulio lietuvių sporto
žaidynės. Jų laukiame kaip di-
džiausios šventės, joms ruošiamasi
su ypatingu atsidėjimu. Tai ten,
tai šen (bet ne Lietuvoje) pasigir-
dusios kalbos, kad gal vertėtų žai-
dynės atidėti geresniems ir rames-
niems laikams, buvo neapgalvotos.
Sovietams tik to ir reikia, kad
mes pradėtume savo planus ir žy-
gius atidėti. Tada jie imtų dar
labiau šakotis.

Pasirinkome nepriklausomybės
kelią ir juo turime eiti nesizalgę-
dami atgal, nesikūprindami. Pa-
saulio lietuvių sporto žaidynės
neabejotinai padės Lietuvai šia-
me nelengvame žygyje. Juk tai bus
tautos vienybės šventė ir manifes-
tacija, o kai sunku, vienybės pojūtis
įkvepia naujų jėgų.

Baimintis, kad prisikvietus sve-
čių Lietuvai nebūtų kuo valgyti,
taip pat nereikėtų. Badas Lietuvai
dar negresia.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų studijų dienos rug-
pjūčio 30 – rugsėjo 2 d.d. dalyvius
paruos žingsniui į XXI-jį šimtme-
tį. Savo paskaitoje tai pasiryžęs
padaryti dr. Vytautas Vygantas.
Organizatoriai primena, kad "Bal-
to avino" svetainė yra ne tiek
vieta, kiek įvykis, visiems prieina-
mas tik tris vakarus. Apie tai in-
formuoja Birutė Bublienė, tel.
1-313-646-8588.

Ateitininkų studijų dienose
eilė paskaitininkų svarstys da-
bartinės Lietuvos kultūrinės, dvasi-
nės ir politinės aktualijas. Kristi-
na Kutkutė-Montvilienė, pajai-
rindama skaidrėmis, kalbės apie
Lietuvos meną ir jos menininkus.
Kun. dr. Kęstutis Trimakas aptars
Lietuvos ateitininkų dvasingumą.
Stasys Lozoraitis analizuos dabar-
tinę politinę padėtį Lietuvoje. Ri-
tas Cernius informuos apie Lie-
tuvos konstituciją. Jonas Pabedins-
kas svarstys Amerikos lietuvių li-
beralizmą ir konservatizmą. Inf.

Skautų veikla

• Liepos 20 d. organizuojama
paskutinė talka į "Romuvą" prieš
stovyklos atidarymą.

• Anksčiau buvo skelbiama,
kad į "Romuvą" skautų stovyklon
2-rai savaitei atvažiuoja iš Lie-
tuvos dr. Z. Kalesnikas. Jis negali
atvykti, nes negavo vizos įvažiuoti
į Kanadą. Bus geri kiti programos
vedėjai: muz. N. Benotienė, D.
Rudke ir v.s.f.l. kun. A. Saulai-
tis, S.J. Ps. D. Garbaliuskienė
išvyksta į Lietuvą, jį stovykloje
bus tik antrą savaitę. M.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

BALTIC STORES & CO. (Z. JURAS)
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592

Siūlome pasinaudoti mūsų išplėsta ir įvairiapusiška prekyba su Lietuvos respublika.

Pasiūnčiame paskutiniausius VAKARŲ EUROPOJE gaminamus ir gaunamus vaistus; plačiai pasaulyje žinomas angliškas ir kitas medžiagas, drabužius, sportinius kostiumus bei sportinius batus, ELEKTRONINES PREKES, rusiškus ir kitų kraštų automobilius.

Pervedame palikimus į Lietuvą arba kitus kraštus pageidaujama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu klientui kursu, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investicijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybę, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudarymą.

Siūlome populiarių siuntinių: 1991 m. nr. 1.
3 m vilnonė angliška eilute medžiaga, 3 m puiki suknelė medžiaga, 1 vyriškas arba moteriškas sportinis kostiumas, 1 pora sportinių batų, vyriška arba moteriška striukė.

Siuntinio kaina (oro paštu) \$460

Konkurencijos neturinčios maisto siuntinių kainos.
Siuntinys nr. 5 – \$120.

10 dėžučių įvairios konservuotos mėsos, 10 sv ryžių, 200 gr tirps-
tancijos kavos, 4 sv cukraus, 2 dėž. sprotų, 4 sv dešros, 2 sv sūrio,
2 sv pupelių kavos, 2 sv valgomos alyvos, 1 bonka krupniko.

Paruodame "Olympia" rašomas mašinėles su lietuvišku šriftu.
TIK PER ANGLIJĄ GREČIAU IR TAUPIAU!

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8 % už 90 dienų term. indėlius	8 % už 6 mėnesių term. indėlius
8 % už 1 m. term. indėlius	8.25% už 2 m. term. indėlius
8.25% už 3 m. term. indėlius	8.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
9 % už 1 m. GIC invest. pažym.	9.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
9.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	8 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
9 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	9.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
9.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	8 % už OHOSP (variable rate)
7.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	7.50% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
5.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	5 % už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

I M A:

už asmenines paskolas nuo 11.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų ..... 10 %
2 metų 10.25%
3 metų ..... 10.50% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų ..... 9.75% (variable rate)

Asmeninės paskolos duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 87 milijonus dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas
įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day
Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai **535-2331** arba **537-2869**

AMBER GLOBUS LTD.

SUPAŽINDINA JUS SU NAUJAIS PATARNAVIMAIŠ; PALAIKANT RYŠIUS SU LIETUVA ARBA KITOMIS BALTIJOS RESPUBLIKOMIS

- pristatome oro paštu siuntas per maždaug 3 savaites (drauda įskaičiuota)
- pristatome vertingą valiutą jūsų artimiesiems asmeniniu būdu
- parūpiname lėktuvų ar traukinių bilietus
- iškvietimus ir vizas
- bet kokių kelionių draudas (įskaitant ir Kanados lankytojams)

Kainos yra labai prieinamos ir jūsų pageidavimai bus prižiūrimi su dideliu atidumu bei paslaugumu. To jūs esate vertas!

Smulkesnių informacijų teikia:

AMBER GLOBUS LTD.,
2300 Bloor St. W., 2nd Floor, Toronto, Ontario M6S 1P2.
Tel. (416) 604-9750 arba (416) 604-9751.
FAX (416) 604-9748.

PARDUODAME ĮVAIRIŲ PLOČIŲ BATUS

Bon Ton SHOES SPECIALIZING IN WIDE WIDTHS SINCE 1953

LADIES SHOES	LADIES BOOTS	MEN SHOES
• FASHION • DRESS • CASUAL • CORRECTIVE • SIZE 3-13 • WIDTHS D-EEE-EEEE	• WIDE WIDTHS • EXTRA WIDE CALFS & FOOT • SIZE 4-12 • WIDTHS D-EE-EEE-EEEE (NOT ALL SIZES IN EACH STYLE)	• SIZES 4-13 • WIDTHS EEE-EEEE • OPEN Mon to Sat 9:30 to 6:00

Always a size & width better

783-1702 783-8899
884-A EGLINTON W.W. of BATHURST

Kanados ministeris pirmininkas Vokietijoje

KAZYS BARONAS

Vokietijoje birželio mėnesį viešėjo Kanados ministeris pirmininkas Brian Mulroney su kroatų kilmės žmona Mila. Iškilmingai jis buvo priimtas kanclerio H. Kohlio su garbės sargyba, iškelto abiejų valstybių vėliavom, grojant Vokietijos ir Kanados himnus. Mandagus kanadietis išbučiavo kanclerio žmoną, jausdamasis laisvai ir prezidento Ričardo Weizsaekerio rezidencijoje, nes kanadietis atvyko ne kaip trečio pasaulio atstovas, taigi prašyti finansinės paramos, bet investuoti kanadišką kapitalą naujai atgautose Vokietijos žemėse.

Vokietijos televizija atkreipė į svečių dėmesį, spauda taip pat plačiau pažymėjo B. Mulroney keliones Bonnoje, Berlyne, Drezdene. Nepaprastai spauda ir jo kartų su žmona privatus apsilankymo pas kanclerį, gyvenantį nuo mano vietovės tik per 25 km. Tai gražus ir ramus Ogersheimio miestelis, matęs G. Bushą, R. Reaganą, M. Gorbaciovą ir kt. politinio pasaulio žymenis. Dienos ir nakties metu, netoli kanclerio vilos, visuomet patruliuoja policininkai, kiek toliau "sukinėjasi" neinformuoti tvarkos prižiūrėtojai.

H. Kohlio ir B. Mulroney šeimos nariai — praktikuojantys katalikai (kancleris kiekvieną sekmadienį išklausia Mišias), tad ir Klevo lapo krašto atstovas mielai aplankė Speyer miestą ir jo katedrą. Šis miestas buvo įsteigtas keltų ir vadinamas Nemetu. Jo įžymybė — XI š. labai graži katedra su imperatoriaus kripta. Tai buvo laisvas imperinis miestas, XVII š. sunaikintas prancūzų ir nuo to laiko neatgavęs savo turėto vaidmens (LE XXVIII t., psl. 347).

Pasitaikius šiltam orui, ministras pirmininkas B. Mulroney, nusiėmęs švarką ir kakla-

raištį, pasiraityjęs marškinų rankoves, tuoj "įsimaišė į vokiečių tarpą, čia pat ragaudamas nuo keptuvės bulves, dešras, ir "Sauerkraut" — rūgščius kopūstus.

Vokietės tuoj pat atkreipė dėmesį į žmoną Milą. Pflco krašto tarme jos pastebėjo kroatės, turinčios keturis vaikus "vier Kinder" (turi būti "Kinder") grožį ("sie ist schae" — turi būti "schoen"). Nenuostabu, sako moterys, kad ir kancleris ją pabučiavo. Tačiau ir mūsų Loršei (sutrumpintas kanclerio žmonos Hannelore vardas) su mėlyna eilute, nėra reikalo slėptis už pečių (kanclerio žmona — diplomuota anglų ir prancūzų kalbų vertėja nėra drovi). Tai moterų plepalai...

Apie trims šimts vokiečių Kanados svečias pasakė: "Galite mumis pasitikėti". Tai žodžiai skirti buvusiai Rytų Vokietijai. Jai yra būtinas svetimas kapitalas, nors daug kas atgautas žemės lygima su Sov. Sąjunga — statinė be dugno. Tokiu atveju pakeliamas šampano taurės. Bet Kanados ministeris pirmininkas yra abstinetas, tad vokiečiai burmistras atminimui pastarajam įteikė romėnų vyno asocio kopiją bei dvi taures (romėnai buvo pasiekę šį miestą), o žmonai — su stipriais kamščiais dvi bonkas vynuogių sulčių.

Vasaros metas — atostogų laikotarpis. Numatydamas taip pat be rūpesčio praleisti keletą savaičių Europos pietuose, patikrinau savo ir dukros pasą. Pasirodė, kad už kelių savaičių jų galiojimas baigiasi. Skubiai paprašiau Kanados pasiuntinybės Bonnoje blankų. Po penkerių metų, gaunant naują pasą, tenka pristatyti daug įvairių pažymėjimų, dokumentų ir viską turi patvirtinti advokatas, notaras, šeimos gydytojas.

Žiemos metu naujus pasus gaudavome jau po savaitės. Šį kartą teko laukti net tris, nes Vokietijoje priskaitoma be karių apie 5 tūkst. Kanados piliečių, kurie vasaros metu plačiai keliauja po Europos kraštus.

Gavus naują pasą, reikia važiuoti į apskrities įstaigą ir joje išsirušinti apsigyvenimo Vokietijoje leidimą. Tik jis duoda teisę dirbti. Esu pensininkas, tačiau to reikalauja vokiškas biurokratizmas. Išlaukiau keletą valandų antspaudų ir viršininko parašo. JAV ir Kanados piliečiai yra atskirti nuo turkų, italų, graikų, jugoslavų ir kt. valstybių gyventojų. Tų tautybių asmenų mano apskrityje yra šimtai tūkstančių (Vokietijoje gyvena beveik 1,5 milj. turkų). Šiaurės Amerikos piliečiai turi atskirą skyrių, atskirus tarnautojus įvairiems jų reikalams.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Mat tokiu atveju nukentėtų ne tik jis pats, bet ir jo svečias visam pasauliui transliuojamoje televizijos laidoje. Belieka džiaugtis, kad į beisbolo žvaigždžių rungtynes susirinkę kanadičiai tą vakarą buvo užmiršę politines Kanados problemas.

Pranešimą apie Lenino statulą Toronto liepos 11 d. laidoje paskelbė dienraščio "The Toronto Sun" korespondentė Christina Blizzard. Ši statula yra pastatyta prie "Power Plant" meno galerijos Harbouro frontu pavadintoje Ontarijo ežero pakrantėje. Jos pašalinimo pareikalavo Toronto tarybos narys Tomas Jakobekas. Galerijos kuratorius Richardas Rhodes aiškina, kad tai tėra trečdalis dydžio Rumunijos sostinėje Bukarešte nuverstos Lenino paminklo kopija. Esą jos mintį atskleidžia pasodintomis geleimis sudarytas įrašas: "Let everything be temporary" ("Tebūnie viskas laikinas").

Tokiu kuratoriaus R. Rhodes paaiškinimu yra nepatenkintas Toronto tarybos narys T. Jakobekas ir daug kitų torontiečių. Jie pabrėžia, kad šiam miestui nereikia Lenino statulos. Leninas yra susietas su ilgus metus trukusia vergija ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir už jos ribų. Net ir Stalino laikų teroras buvo vykdomas Lenino vardu. Esą torontiečiai niekada nesutikę turėti dailės kūriniu pavadintos A. Hitlerio statulos. Argi reikia išimties Leninui? Žurnalistė Ch. Blizzard primena, kad "Power Plant" meno galerija naudojasi iš įvairių Toronto miesto, metropolinio Toronto didmiesčio, Ontarijo provincijos ir Kanados institucijų gauta finansinė \$275.643 parama.

Politinės globos Kanados ambasadoje Maskvoje š.m. sausio 2 d. pasiprašė žydų kilmės ukrainietis fabriko darbininkas Dmitrijus Bermanas. Prieš porą metų jis buvo teistas už sovietų kareivio nužudymą 1988 m. Ukrainos Nikolajevio mieste, kurį pripažintu kaltu. Sovietinio teismo nuteistam D. Bermanui pagalbon atėjo vietiniai ir užsienio žmogaus teisių gynėjai. Esą pagrindiniu kareivio nužudymo įrodymu buvo

Muzikantai iš Lietuvos su savo šokėju atlieka programą Toronto Karavano paviljone "Vilnius" Prisielimo parapijos saleje Nuotr. A. Vektėrytės

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

panaudotas tardytojų prievartą išgautas D. Bermans pasirašytas prisipažinimas. Dėl triukšmo užsienyje jam betgi buvo leista apeliacija, jį pripažinusi nekaltu.

Pasak D. Bermans, Ukrainos apeliacinio teismo nutarimą dėl jo pastangų emigruoti Iz-

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

atsiriboja nuo sovietų sutarties

LIC pranešimu, liepos 10 d. visų trijų Baltijos valstybių vyriausybės vardu buvo išsiųstas JAV prezidentui G. Bush'ui laiškas, kuriame prašoma, — jei bus pasirašoma Sov. Sąjungos ir JAV dėl didžiausio prekybos palankumo sutartis, — kad Baltijos šalys nebūtų įtrauktos į šią sutartį. Baltijos šalių faktiškas įtraukimas į bet kokią Sov. Sąjungos ir JAV sutartį būtų suprasta kaip Baltijos valstybių įjungimo į Sov. Sąjungą pripažinimo pradžia. Tokia laikysena prieštarautų JAV ilgametei politikai, teisiškai pripažįstančiai Baltijos valstybių suverenitetą.

Išsprogdo kryžius

Liepos 12 d. Vilniuje, buvo išsprogdytas kryžius ir nusiaubtas badautojų namelis prie televizijos bokšto. Kryžius, pasak Aukščiausiosios tarybos darbuotojos Ritos Dapkutės, kaip praneša LIC, buvo išsprogdytas liepos 12 d., 4 v.r. Jis buvo pastatytas birželio 22 d. netoli Lenino paminklo 1941 m. Lietuvos sukilimo dalyviams prisiminti. Šioje vietoje caro laikais buvo pakarti 1863 m. sukilimo vadai.

Lietuvos vyriausybė gavo žinių apie rengiamą naują Sov. Sąjungos kariškių provokaciją. Sovietų kareiviai, persirengę civiliais drabužiais ar policijos uniformomis, gali su-

Nori susirašinėti

Audronė Dargytė, 28 metų, nori susirašinėti su išeivijos tautiečiais. Adresas: Vytauto 98-17, Palanga 235720, Lithuania, Europe.

Prašo iškvietimo

Alė ir Ričardas Obolevičiai, 25 metų amžiaus, prašo iškvietimo į Kanadą. Adresas: Kulvos 34-38, Kaunas 233026, Lithuania, Europe.

raelin atšaukė Sovietų Sąjungos prokuroras, įsakęs pradėti naują bylą. Kanados ambasadoje prisiglaudusi M. Bermans aplanko bei jam maisto atneša tėvas ir brolis. Kanados ambasadorius Michael Bell tęsia derybas su sovietų pareigūnais, norėdamas gauti leidimą atbėgėliui D. Bermanui išvykti užsienin. V. Kst.

siremti su vidaus reikalų ministerijos kareiviais "juodosiomis beretėmis". Lietuvos vyriausybė ryžtingai atmeta bet kokią atsakomybę už provokacijas. J. A.

Rašė iš Lietuvos

Gyvenantys Toronto ir jo apylinkėse, taip pat svečiai iš Lietuvos, neaplenkia Lietuvių namų, ar tai sekmadieniais pasivašinti lietuviškais patiekalais, ar pasiteirauti apie paskutinius įvykius Lietuvoje krizės centre, ar apsilankyti svetainėje "Lokys". Toronto Lietuvių namuose veikia keli jų narių susibūrimai, be to, patalpomis pasinaudoja ir organizacijos.

Turbūt Lietuvių namų kultūrinės veiklos komisija yra veikiausias vienetis Toronte. Per 10 metų surengta daug paskaitų, ypač pradėjus atvykti tautiečiams iš Lietuvos. Organizacijos svarstybos, rodyti filmą, rengti koncertai ir atitinkamomis progomis pobūviai. Komisiją sudėrė ir jai iki šiolei vadovauja V. Kulnys.

Pernai buvo paskelbtas konkursas Lietuvoje, "Literatūra ir menas" laikraštyje, komedijai parašyti. Viena iš sąlygų, kad būtų aptariami juokų forma santykiai tarp išeivių nuvykstančių į Lietuvą ir iš ten atkeliančių į užjūrį viešėti.

Konkursui gauta aštuoni darbai. Vieni jų neatitiko paskelbtos sąlygos. Iš likusių komisija išrinko tris premijuotinus. Už komediją "Paskutinis iš varlynės" autoriui Feliksui Jakubauskui iš Vilniaus atiteko \$500. Antra \$200 premija paskirta Nijolei Keperienei iš Klaipėdos už "Atostogos Amerikoje". Du vertingus darbus pateikė Vidas Rasiškis iš Kauno. Jie neatitiko sąlygoms, bet už įdomią tematiką jam paskirta \$100 premija. Kultūros komisijos pirmininkas ir kai kurie nariai vyksta į Lietuvą, todėl premijos numatomos įteikti Vilniuje rugpjūčio pradžioje. B. Stundžia

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS,
vedamas Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų, jau registruoja vaikučius nuo 2,5 iki 6 metų amžiaus ateinantiems mokslo metams. Skambinti telefonu 534-5773 Toronte.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 Bloor ir Jane gatvių kampas Toronto, Ontario M6S 4W3
Telefonai: įstaigos (416) 762-7393 namų 233-0303

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2 Weston, Ontario M9N 1J2 (arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 240-0594 (24 valandas) FAX 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave. Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas įstaigos (416) 763-3362

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
• Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX west realty inc., realtor an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

Century 21
FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

ENCHANTE INC. IMPORTERS EXPORTERS
110 220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA
TEL: (416) 769-0631 2938 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada
FAX: (416) 769-0586 M6P 1Y8
220V — 50 Hz
Video players — (PAL-SECAM)
Video kasetės (PAL-SECAM) E120 \$2.60
Multisystem VCR's (PAL-SECAM-NTSC)

PANASONIC & HITACHI Video kameros
Mes taip pat pakeičiame video juostas iš PAL į NTSC ir iš NTSC į PAL
Speciali kaina 3v. tik \$30.
Taisome ir turime naujų dalių Vilniuje, Lietuvoje
Audio kasetės 90 minučių tik \$0.75
Atidaryta Pirmad. ir antrad. 10 v.r. iki 6 v.v. Trečiad, ketvirtad., penktad. 10 v.r. iki 8 v.v. Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Radijo su kasetėmis
ENCHANTE
DUNDAS ST. W. BLOOR ST. W. JANE ST. PACIFIC AVE. KEELE ST. RONGESVALLES AVE.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Liepos 10 palaidotas a.a. Juozas Baliūnas, 64 m. amžiaus.

— Liepos 20, šeštadienį, 5 v.p.p. Oakview Community Centre salėje, Mosley St. Wasagoje, rengiamas lietuviškas meno šiuipyns. Programoje: Hamiltono "Aukuras", Toronto "Aitvaras" ir linksmieji broliai. Po programos vaisės. Įėjimas — \$6. Rengia Wasagos lietuvių moterų būrelis. Pelnas skiriamas Gerjo Ganytojo misijos salės pagerinimui. Visi kviečiami atsilankyti ir nuo Wasagos saulės kaitros atvesti vėsinamoje salėje.

— Kanados lietuvių muziejus-archyvo Anapilyje lankymo valandos sekmadieniais: nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v. ir pirmadieniais — nuo 12 v.r. iki 10 v.v. Turima naujų eksponatų bei naujai atvežtos spaudos iš Lietuvos. Ruošiamas parodėlė apie Darius ir Girėną. Kviečiami visi turintieji tinkamų eksponatų su jais parodoje dalyvauti.

— Anapilio knygne galima įsigyti Šv. Rašto Naujojo Testamento įkalbėtų kasečių (viso 16). Tai didelis turtas dėl senatvės nebe galintiems skaityti lietuviams. Taipgi yra gauta V. Šalčinio parašyta kelionių įspūdžių knyga "Šalis, kurioje gyvename".

— Mišios sekmadienį, liepos 21, 9.30 v.r. už a.a. Bronių Znotiną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Janiną ir Juozą Starus, 11 v.r. už a.a. Petrą Kirsuką.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 160 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Kasperavičius iš Alytaus, M. Lietuvninkaitė, M. Lietuvninkienė, V. Lietuvninkas iš Stamford, CT, JAV. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. Rimas Strimaitis.

— Lietuvių namams reikalingas viresnysis/sekmadienio pietų paruošimui. Dėl sąlygų prašoma skambinti LN vedėjui Teodorui Stanuliiui tel. 532-3311.

— Labdaros fondo Lietuvių namų namų atstovės L. Balienė ir M. Dambarienė, padedamos J. V. Šimkaus surinko per \$25,000 aukų ir pasižadėjimų Lietuvių namų namų statybai. Aukos surinktos per Pasaulio lietuvių evangelikų liuteronų sinodo suvažiavimą liepos 7 d. Toronto lietuvių namuose.

— \$15,000 pasižadėjimą davė visuomenėje gerai žinomas verslininkas Osvaldas Delkus, nuolatinis Išganytojo parapijos ir Lietuvių namų remėjas. Lietuvių namų komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems dalyviams už taip reikalingą finansinę pagalbą.

Aukos slaugos namams

\$1,000 — A. V. Bentnorai, Z. Rimša, dr. Jadvyga Rimšaitė; \$750 — E. Giedra; \$500 F. Barzdžius, V. Palionis, E. Senkus, I. Vadauskienė; \$250 — A. Brazys, E. Deltuvaite, A. Dubickas, J. Šimkus; \$200 — M. Daušienė, A. Empakerienė, J. Januškevičius; \$100 — J. V. Margis, J. Rova, J. Skučas, V. Skučauskas; \$20 — P. Jakutis. A. a. J. Beržanskio atminimui \$100 — J. Skučas; a. a. Mykalojaus Meškauskio atminimui \$50 — J. J. Grabošienė.

Išėjusių lietuvių liuteronų suvažiavimo liepos 6-7 d.d. aukos: \$1,000 — V. Dauginis, Išganytojo parapijos moterų draugija, R. Klemienė, A. A. Langai, A. I. Pukai, N. Šimkus (Rugg. 91), Montreal, P. Q.; \$500 — V. G. Joci, P. L. Murauskai, Tėvai pranciškonai; \$300 — V. Z. Beržanskis, Collingwood; \$250 — G. Povilaitis, P. Sturmas; \$200 — R. Hirsch, Woodbridge, Ont.; \$100 — G. Baltaduonienė, R. Cleverdon, K. Dambaras-Janowicz, L. Lenaušienė, G. M. Sernai, V. E. Stanaičiai, O. Voronikaitienė, La Salle, P.Q., dr. J. Yčas; \$50 — K. Barauskas, kun. P. Dilys, M. Jankus, A. Pamataitis, A. M. Paulaičiai, J. Statkevičius, Rodney, Ont.; \$40 — J. Andriulaitis, E. M. Kazakevičiai, M. Krivickas; \$30 — A. Pamataitis, St. Catharines, A. Usvaltas; \$25 — V. E. Sernas; \$20 — O. Bikenis, JAV, H. Bitnerienė, F. Juozapavičius, M. Juozienė, A. Kybartas, A. Povilaitis, E. Schemaitis, J. Tranelis, Delhi, I. Varankienė, K. Vaišvila, JAV, Bruzauskas, Vokietija, dr. A. J. Fūdenas, Harrison, Me., JAV, I. S. Jurošas, JAV, \$575.372. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose ir tiesiogiai siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių namų namams, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Jau prasidėjo stovyklavietėje "Kretinga" lietuvių kilmės lietuviškai nekalbančių vaikų stovykla. Stovyklos tel. 1-705-429-2788.

— Pakrikštąs Adrian-Petras, Apolonijos (Paliulytės) ir Giorgio Battistino sūnus.

— Maldos diena už Lietuvą, kurią skelbia KKL centras, įvyks Midlande rugpjūčio 4 d. Mišios 3 v.p.p. Kas nori vykti autobusu, prašoma registruotis parapijos raštineje. Autobusas išvyks nuo mūsų parapijos patalpų 12 v. ir grįš apie 7 v.v. Kaina — \$15.

— Registracija jau vyksta ir kelionei į Vašingtoną, D.C., spalio 11-14 d.d. Kelionės kaina, į kurią įeina kelionė autobusu, trys nakvynės Capitol Hilton viešbutyje Vašingtone, ten pat viešbutyje dveji pusryčiai ir dveji pietūs, kelionė po Vašingtono įdomesnes vietas ir t.t., \$429 kanadiškais pinigais. Kelionę organizuoja kun. Gregory Botte, OFM.

— Mišios liepos 21, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Danielių Siminkevičių, 9.20 v.r. — už a.a. Justiną Vizgirdą, 10.15 v.r. — už a.a. Pranutę Siminkevičienę, a.a. Vytautą Šadrenką, a.a. Petrą Gorį, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

Išganytojo parapijos žinios

— Ryšium su kun. P. Dilio išvykimu į Čikagą pamaldų šventovėje liepos 21 ir 28 d.d. nebus. Sekančios pamaldos šventovėje bus laikomos rugpjūčio 4 d., 11.15 v.r. Kun. P. Dilio Čikagoje bus padaryta akių operacija.

— Rugpjūčio 7 d., trečiadienį, 7.30 v.v. parapijos tarybos posėdis parapijos salėje.

PADĖKA

Lietuvių evangelikų liuteronų sinodo suvažiavimo dienos Toronto susilaukėme daug paramos iš institucijų bei atskirų asmenų. Nuoširdžiai dėkojame Lietuvių namams ir jų vedėjui T. Stanuliiui, "Paramos" bankui už dovanotus sąsiuvinius, "Tėviškės žiburį" leidėjams už laikraščio egzempliorius, parapijos chorui ir chorvedžiui Petriui Sturmui, muzikui Jonui Govedui, Valterui Drešeriui už vyną susipažinimo vakarui. Taip pat dėkojame neįmūstančioms Moterų draugijos narėms ir visiems kitiems, kurie kurio nors būdu prisidėjo prie suvažiavimo pasisiekimo.

Aciiū—

Išganytojo parapijos taryba

A. a. Vladas Eičinas, 84 m. amžiaus, mirė birželio 15 d. Šv. Juozapo ligoninėje Toronto. Rožinis bus kalbamas liepos 17, trečiadienį, 8 v.v., Turner & Porter laidotuvių namuose, Roncesvalles gatvėje. Laidotuvių Mišios liepos 18, ketvirtadienį, 10 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje, po jų laidojamas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Vytauto Didžiojo universitetui Fizikos katedrai yra reikalingas kompiuteris. Katedros vedėjo adresas: dr. E. Kuokštis, Daukanto 28, Kaunas 233000, Lithuania, Europe.

"Romuvos" stovyklavietėje, liepos 13-14 d. įvykusioje Suvalkų krašto lietuvių išėjimo sambūrio išvykoje nemažai skaicius dalyvių, vyresnių ir jaunimo, gėrėjosi puikia stovyklavietės gamta bei smagia nuotaika. Šeštadienį, liepos 13, oficialioji išvykos dalis buvo pradėta Mišiomis, kurias atnašavo Anapilio parapijos klebonas J. Staškus. Po to sekė bendra vakarienė ir laivas. Prie jo buvo trumpai paminėtas Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą. Violeta Grigutytė tarė jausmingą skrydžio metinęms pritaikytą žodį. Žuvę didvyriai buvo pagerbti minutės tyla, taip pat padainuota keletas lakūnams skirtų dainų. Dainoms vadovavo ir joms akompanavo su akordeonu Valdas Ramanauskas. Sekmadienį išvykos dalyviai pražaidė laisvai: mėgėjų sportavo, plaukiojo ar žvejojo. Po bendros vakarienės jau gerokai vakarop skirstėsi į namus. Visi pageidavo, kad ir ateityje reikia surengti tokių išvykų. A. P.

Baltiečių sibirinių tremimų 50 metų sukakties minėjime, demonstracijoje prie Toronto pagrindinės geležinkelio stoties, kalba Toronto miesto tarybos narys T. O'DONOHUE, kairėje — kitas miesto tarybos narys Ch. Korwyn-Kuczynski, o dešinėje — estas L. Leivart, vyriausias demonstracijos organizatorius

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" atostogauja pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Prieš atostogas pasakutinis numeris išeis liepos 30 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 20 d. Atostogų metu nevyks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visas dienas nuo 10.30 v.r. iki 1 v.p.p., išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija, administracija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 14 d.

Juodojo kaspino dienos tarptautinis komitetas demonstraciją Toronto rengia š.m. rugpjūčio 23, penktadienį. Apie vietą ir laiką bus pranešta vėliau. Inf.

Kanados lietuvių muziejus-archyvas ruošia vaizdajuostę apie darbo sutartis (kontraktus), pagal kurias lietuviai emigravo Kanadon pokario metais. Turintys šia tema nuotraukų ar dokumentų, arba galintys anglų kalba papasakoti savo atsiminimus, prašomi susisiekti su muziejiaus vedėja tel. 566-8755 arba tel. 252-7638. R. M.

KLB lietuvių muziejus-archyvo statybos vajui aukojo: \$80 — J. P. Maziliauskai (a.a. Jono Ažubalo mirties metinių progą).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$200 — A. Mačiulaitienė; \$50 — M. Gaivelis.

Toronto Maironio mokyklai aukojo \$20 M. S. Šetkai iš St. Catharines. Didelis aciiū. Vedėja

KLB Toronto apylinkės valdyba liepos 5 d. posėdyje pasiskirstė pareigoms: pirm. Aldona Barysaitė, vicepirm. J. Kun. Jonas Staškus, Vytautas Kulnys, Edvardas Macijauskas, sekr. Kęstutis Budrevičius (laikiniai), ižd. Jonas Ažubalis. Šiame posėdyje buvo aptartas Kanados lietuvių dienų renginys 1992 m. Toronto. Inf.

Gydytojas Tadas Tarasevičius iš Vilniaus, chirurgas, specializuojasi vienoje Toronto ligoninėje. Jis buvo vienas iš tų gydytojų, kurie teikė pirmąją pagalbą sausio 13-sios sužeistiesiems, kai sovietiniai kariniai daliniai puolė televizijos bokštą bei pastatą Vilniuje.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos apims ir atstovavimą Latvijos respublikai ir netiesiogiai pereinamajai dabartinei Latvijos vyriausybei. Kanados latvių tautinė federacija dės visas pastangas, kad Kanados valdžia garbės konsulą dr. G. Silins įtrauktų į diplomatų sąrašą. Naujasis konsulas yra praktikuojantis gydytojas Scarborough mieste, baigęs Toronto universitetą.

Dr. Guntis Silins Latvijos atstovybė Vašingtone pasakė naujuoju Latvijos garbės konsulu Toronto. Jo pareigos